

**H.C. Voorhoeve**

*Beschouwing over de  
brief van Paulus aan de*

**GALATEN**

*Revisie 2006*

## INHOUD

INLEIDING .....	3
HOOFDSTUK 1 .....	8
HOOFDSTUK 2 .....	17
HOOFDSTUK 3 .....	28
HOOFDSTUK 4 .....	42
HOOFDSTUK 5 .....	53
HOOFDSTUK 6 .....	65

## INLEIDING

Het evangelie van God beantwoordt geheel aan de behoeften van de mens. De vijand is evenwel altijd bezig om het te bederven, om het christendom, dat de uitdrukking is van het hart van de heilige God, en de openbaring van zijn liefde om ons in zijn gemeenschap te brengen, in een godsdienst te veranderen die het natuurlijke hart graag heeft. Dit gebeurde in de gemeenten van Galatië. De vijand trachtte het zuivere evangelie onder menselijke instellingen en menselijk gezag te begraven, en bereidde daardoor de apostel veel lijden en smart. In de voor ons liggende brief vinden wij daarom geen voorstelling van de ware leer, zoals in die aan de Romeinen, maar veel meer de verdediging van die leer, die reeds door de christenen aldaar aangenomen was, maar die de duivel nu krachteloos zocht te maken door de invoering van de wet, als een middel tot rechtvaardiging. De Heilige Geest gebruikt daarom de apostel om dit doel te verijdelen. Hij bestrijdt in onze brief zowel de Joodse leer, waardoor de arbeid van de apostel benadeeld werd, als de aanvallen, die men voortdurend tegen zijn ambt richtte, omdat hij zich rechtstreeks op de maat van de Heilige Geest en op het onmiddellijke gezag van Christus beriep. Om nu de poging van deze Joodse leraars te verijdelen, was het noodzakelijk de beginselen van de rechtvaardiging door genade in een helder licht te stellen. Het evangelie wordt op die manier hier tot zijn eenvoudigste beginselen en de genade tot haar eenvoudigste uitdrukking teruggebracht. Maar met het oog op de dwaalleer is dit onderwerp zeer beslist behandeld en het onverenigbare onderscheid tussen Jodendom en Christendom zeer duidelijk voorgesteld; en wij bezitten in deze brief goddelijk onderwijs voor alle tijden. Met bijzondere duidelijkheid wordt ons daarin voorgesteld:

- De onmiddellijke oorsprong van het ware ambt;

- De onmogelijkheid om wet en evangelie met elkaar te verenigen;
- De onmogelijkheid om het juk van instellingen en het houden van bijzondere dagen met de heilige en hemelse vrijheid en met een opgestane Christus te verbinden;
- In één woord, de onmogelijkheid om de godsdienst van het vlees met die van de Geest te verenigen.

Zoals gewoonlijk drukken de eerste verzen al het karakter van de hele brief uit, en in vergelijking met de overige brieven vinden wij hier een belangrijk onderscheid. Men voelt, dat het hart van de apostel bevreesd en terneergeslagen is. De slechte wandel van de Korinthiërs maakte niet zo'n pijnlijke indruk op hem, als de dwaalleer. Daarom is de toon in deze brief over het geheel genomen koud, en verraadt een strenge terughoudendheid, zoals dit in geen van de andere brieven het geval is; zelfs wordt deze brief door geen enkelen groet besloten. En wat was de oorzaak hiervan? De Galaten waren in een slechte toestand geraakt, niet zo zeer door onkunde, als wel door ontrouw. En dit maakte een groot verschil. God is zeer geduldig omtrent gebrek aan licht; maar Hij kan het onmogelijk verdragen, dat de zijnen het ontvangen licht verwerpen.

De apostel nu heeft ons in deze brief de gedachten van God, die zijn hart vervulden, meegedeeld, zonder er iets wat naar menselijke dwaling zweemt, bij te voegen. Maar niet alleen de gedachten, ook het gevoel van God heeft hij ons geopenbaard. De mens is dikwijls onverbiddelijk streng, wanneer er spraak is van onzedelijkheid, wanneer iemand zich aan bedrog, dronkenschap, of aan een andere zonde heeft schuldig gemaakt, terwijl hij bij ander kwaad rustig kan blijven, hetwelk in het oog Gods veel erger is. De meesten blijven niet in gebreke de onzedelijkheid aan te voelen en te oordelen, omdat zij er gedeeltelijk zelf door aangetast worden; daarentegen is het in dingen, die de Heer aantasten - in dingen, die de zuivere waarheid ontzenuwen en verderven, bijna altijd

nodig hen met ernst te vermanen en hen de dwaling in het licht van God krachtig voor ogen te stellen. Daarbij zorgt de duivel er voor, dat de dwaling niet openlijk en naakt voorgesteld, maar altijd met meer of minder waarheid vermengd wordt, om haar voor het gemoed aantrekkelijk te maken. Op deze wijze verleidt hij de mensen het goede te verwerpen en het kwade aan te nemen. Van God echter leren wij, hoe wij over valse leerstellingen moeten oordelen.

Laten wij b.v. de brief aan de Galaten met die aan de Korinthiërs vergelijken. De Korinthiërs bevonden zich in een zeer slechte zedelijke toestand; allerlei zonden openbaarden zich bij hen. Indien wij niet de brief van een apostel aan zo'n gemeente hadden, dan zouden wij onmogelijk hen allen voor christenen kunnen houden; maar hoewel men door de gehele brief een plechtige toon en de ernstige veroordeling van hun zonde waarneemt, vangt de apostel de brief evenwel op zo'n wijze aan, dat wij geheel in verwarring kunnen komen, indien wij ons de toestand der gelovigen te Korinthe vertegenwoordigen. Hij noemt hen de *"gemeente van God"* - *"aan de geheiligden in Christus Jezus, geroepen heiligen"* Hij spreekt tot hen van de genade Gods, die hen in alles rijk gemaakt had - van de trouw Gods "door welke zij in de gemeenschap van zijn Zoon Jezus Christus waren geroepen;" en bovendien vindt men overal in de beide brieven zulke sterke uitdrukkingen van genegenheid en liefde, waarvan wij er in de brief aan de Galaten niet één vinden. Hier is het bij de aanvang van de brief: "Paulus, apostel... en alle de broeders, die bij mij zijn, aan de gemeenten in Galatië: genade zij u enz." Hij zegt niet één woord, dat zij in Christus Jezus of in God, de Vader, zijn - geen woord, dat zij geheiligden in Christus Jezus en gelovige broeders zijn. Hij zegt alleen het minste, wat men van christenen hier op aarde zeggen kan. Hij spreekt van hen, als de gemeenten van Galatië, hij brengt hen niet met anderen in gemeenschap, maar stelt hen, als ongehoorzame kinderen, geheel alleen. Hij spreekt niet van de heiligen in het algemeen, maar van de broeders, die bij hem zijn, zijn metgezellen in de

dienst, die hij bij zijn schrijven aan de Galaten met zich verenigt, om hen te doen gevoelen, dat zij het algemene geloof van de heiligen verlaten wilden.

Voordat wij nu tot de inhoud van de brief zelf overgaan, willen wij nog een kort overzicht geven van de bijzondere hoofdstukken.

- In hoofdstuk 1 verdedigt Paulus zijn ambt, als van God gekomen en door God medegedeeld, en in overeenstemming met zijn evangelie, dat hij onder de heidenen verkondigd heeft.
- Dan toont hij in hoofdstuk 2 de onmogelijkheid aan, om wet en evangelie met elkaar te verenigen.
- In de eerste helft van hoofdstuk 3 (vs. 1-14) vinden wij de tegenstelling tussen wet en geloof; dan worden van vs. 15-18 de verschillende verhoudingen van wet en belofte behandeld, en eindelijk wordt van vs. 19 tot aan het einde, het doel van de wet voorgesteld.
- In hoofdstuk 4 toont de apostel in de eerste plaats aan, welke de toestand der gelovigen onder het oude verbond was, en hoe zij door Christus daarvan vrijgemaakt zijn en de geest der aanneming tot kinderen ontvangen hebben (vs. 1-11). Daarna spreekt hij van zijn eigen betrekking tot de heiligen in Galatië (vs. 12-20), en toont eindelijk in de voorbeelden van Hagar en Sara aan, dat de wet tot dienstbaarheid leidt en van de erfenis uitsluit, en de genade tot vrijheid brengt en de zegening schenkt (vs. 21-31).
- Hoofdstuk 5 beschouwt de vrijheid uit een tweeledig oogpunt. Zij is op de eerste plaats een vraag van rechtvaardiging, (vs. 1-12) en voert ten tweede tot praktische heiligheid.

- De eerste helft van hoofdstuk 6 bevat vermaningen om hem, die gezondigd heeft, in de geest van ootmoed en zachtmoedigheid te recht te brengen en in goeddoen niet te vertragen (vs. 1-10). In de tweede helft komt Paulus nogmaals op degenen terug, die zich aanmatigden het Israël Gods te zijn. En ten slotte wenst hij het ware Israël Gods zegen, en herinnert hij aan zijn littekenen voor Christus (vs. 11-18).

De Heer moge bij de beschouwing van deze brief onze harten door zijn Geest leiden en ons steeds meer bekwaam maken alles naar zijn gedachten te beoordelen!

## HOOFDSTUK 1

*“Paulus, apostel, niet vanwege mensen, ook niet door een mens, maar door Jezus Christus en God de Vader, die Hem uit de doden heeft opgewekt”* (vs. 1). Ziedaar de hoogst merkwaardige aanvang van deze brief. De apostel opent zonder verdere inleiding de belangrijken strijd. Al met de eerste woorden legt hij de bijl aan de wortel van de boom van hun Joodse meningen. Zij hadden veel op de apostel aan te merken, omdat hij niet met de Heer Jezus was, toen die op aarde rondwandelde. En Paulus antwoordt: Het is waar, ik ben geen apostel *niet vanwege mensen, ook niet door een mens* Hij sluit alle menselijke instelling of erkenning buiten. Zijn apostelambt was noch van mensen, als de bron, noch door een mens, als het middel tot verkrijging van hetzelfde. Hij had het zonder bemiddeling van een ander werktuig ontvangen. Het zou voor God natuurlijk zeer gemakkelijk zijn geweest de apostel in Jeruzalem te bekeren; maar Hij deed dit niet. Ver van Jeruzalem verwijderd, op de weg naar Damaskus, waarheen hij ging om ook daar zijn haat aan de christenen te koelen, werd hij door een straal van Gods erbarmende liefde getroffen. En het was op die weg, dat de verheerlijkte Jezus aan hem verscheen, niet alleen om hem tot een heilige, maar tot een apostel te maken - een apostel, *“niet vanwege mensen, ook niet door een mens, maar door Jezus Christus en God de Vader, die Hem uit de doden heeft opgewekt”*.

Indien dus de Galaten geloofden, dat hij daarom geringer was, omdat hij niet tot de twaalfen behoorde, dan is zijn antwoord, dat indien er een onderscheid tussen hem en de anderen was, dit alleen daarin bestond, dat hij een apostel was door degene, die Christus uit de doden had opgewekt. De anderen waren geroepen, toen de Heer Jezus nog op aarde wandelde, waar Hij zijn plaats, "als mens" innam. Paulus echter was geroepen door Christus, *opgestaan uit de doden*. In zijn



roeping tot apostel was meer macht dan in de roeping van de anderen. Door deze woorden verijdelde hij hun mening, en gaf hij de eenvoudige basis aan, waarop in alle volgende tijden de arbeiders tot de dienst geroepen worden. Op al hun tegenwerpingen antwoordde hij eenvoudig: "Wij geloven en daarom spreken wij."

De apostel nu wenst, zoals gewoonlijk, de gemeente: *"genade zij u en vrede van God de Vader en van onze Heer Jezus Christus"* (vs. 3). Maar hij voegt er tevens de naam van de Heer Jezus bij datgene, wat aan het evangelie zijn waar karakter verleende, dat namelijk: *"onze Heer Jezus Christus, die Zichzelf heeft gegeven voor onze zonden, opdat Hij ons zou trekken uit de tegenwoordige boze eeuw"* (vs. 4). Iets wat de Galaten uit het oog hadden verloren. De natuurlijke mens in zijn zonden behoort tot deze eeuw, en de Galaten wilden, onder voorwendsel een gerechtigheid naar de wet te bezitten, daarheen terugkeren. De apostel nu toont door de voorstelling van de eenvoudige waarheid van het evangelie aan, dat het volstrekt het werk van de mens niet is een gerechtigheid te erlangen, maar alleen het werk van Christus, die zichzelf voor onze zonden overgaf, toen wij zonder gerechtigheid waren, en wij niets dan zonden hadden. En dit geschiedde niet met het doel om het volk op nieuw onder de wet, als de levensregel voor de christen, te stellen; maar Hij gaf zichzelf voor onze zonden, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze eeuw. De wet maakt de christen werelds; want naar het vlees zijn wij van de wereld, en de gerechtigheid uit de wet staat in betrekking met de mens in het vlees. De mens in het vlees moet de wet vervullen, en het vlees behoort tot deze wereld. Gerechtigheid uit de wet, de mens in het vlees en de wereld behoren te zamen. De apostel echter zegt: *"Maar u bent niet in het vlees maar in de Geest"* (Rom. 8:9). Het vlees is wel in ons, maar wij zijn niet meer in het vlees; dat wil zeggen, wij worden door God niet meer beschouwd en behandeld als sterfelijke mensen, beladen met onze zonden, maar in Christus, in wien geene zonde is. Op het kruis is onze natuur veroordeeld

geworden, en voor de tweede keer zal Gods oordeel ons niet treffen. De wet komt derhalve tot burgers van deze wereld; de dood van Christus echter brengt ons geheel buiten de wereld, daar wij met Hem gestorven zijn. De opstanding van Christus zendt ons weer in de wereld, maar als nieuwe schepselen, als boodschappers van de vrede Gods. Onze Heer zegt: "Ik ben niet meer in de wereld, maar deze zijn in de wereld... Zij zijn niet van de wereld, gelijk ik van de wereld niet ben... Zoals U mij in de wereld gezonden hebt, heb ik hen ook in de wereld gezonden."

Toen God zich als wetgever openbaarde - als Jahweh - trachtte Hij geenszins de mens van de wereld af te zonderen. Wel waren de Joden van de heidenen gescheiden; maar zij waren het gewichtigste volk in de wereld, en zij namen deze plaats in om de rechten Gods te handhaven. Zij waren niet geroepen *buiten* de wereld te zijn, maar een volk *in* de wereld. Zij hadden daarom met de Kanaänieten en met andere heidenen te strijden, en bezaten een prachtige tempel. Als een aards volk hadden zij ook een aards of een werelds heiligdom.

Dit alles is echter verkeerd voor de christenen, daar Christus zichzelf voor onze zonden gegeven heeft, opdat Hij ons trekken zou uit deze tegenwoordige boze eeuw, naar de wil van onzen God en Vader. Wanneer God zijn wil bekend maakt, wanneer Hij zich als de God en Vader van onzen Heer Jezus Christus openbaart, dan treedt een geheel andere toestand van zaken aan het licht. Wij komen dan in een geheel andere betrekking – in een relatie van kinderen tot onze God en Vader. - Onze verlossing is op die manier geheel overeenkomstig zijn wil. Hij wil een hemels volk hebben, dat bij Hem een plaats in de hemel zal krijgen. Daartoe heeft Hij ons een leven geschonken waarin de Heilige Geest werkt, opdat wij zijn zegeningen zouden genieten en bekwaam zouden worden in de vrijheid en heiligheid te wandelen, die Hij ons in deze nieuwe schepping geeft, van welke Jezus Zelf, als opgestaan en verheerlijkt, het Hoofd is.

Na een korte dankzegging aan God: "*Wie de heerlijkheid zij tot in alle eeuwigheid! Amen!*" (vs. 5) begint de apostel terstond met het gewichtige onderwerp, hetwelk zijn ganse hart vervulde. "*Ik verwonder mij, dat u zo snel van Hem die u door de genade van Christus heeft geroepen, overgaat naar een ander evangelie*" (vs. 6). Door de roeping Gods hadden zij deel aan de heerlijke vrijheid en aan het kostbare heil, waarvan de voleindiging in de hemel is. In Christus bezaten zij alles - een volkomen genade, een volmaakte verlossing en een aandeel aan de hemelse heerlijkheid. En niettegenstaande dit alles hadden zij nu een ander getuigenis aangenomen. Het was de vijand gelukt hun harten van de eenvoudige, reine waarheid van het evangelie af te trekken en hen in verwarring te brengen.

Op nieuw wordt ons hier het bewijs geleverd, dat de mens, zelfs in de heerlijkste dingen, in zijn verantwoordelijkheid faalt. De duivel maakt gebruik van de zwakheid der menselijke natuur om het werk Gods te verderven en de waarheid met menselijke wijsheid en menselijke meningen te vermengen.

Zo is het altijd geweest, en zo ging het ook met de Galaten. Zij waren geroepen "in de genade van Christus," maar de duivel zocht de wet en de genade, de wet en Christus te verenigen. God had hun doen verkondigen, dat zij arme zondaars uit de heidenen waren, dat zij slechts uit genade konden zalig worden, en dat deze genade in Christus tot hen gekomen was. Dit getuigenis hadden zij geloofd en zich in daarin verblijd. Nu keerden zij zich echter "*naar een ander evangelie, dat geen ander is; maar er zijn sommigen die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien*" (vs. 7). - In werkelijkheid was het geen ander evangelie, tot hetwelk zij zich begeven hadden, maar slechts een verdraaiing, een vervalsing van het ware. Zij verloochenden Christus niet; maar zij wilden de *besnijdenis* invoeren - wet en genade verenigen. Paulus had hen een volkomen en hele evangelie gepredikt; niets kon hieraan toegevoegd worden zonder het te vervalsen, zonder de volmaaktheid daarvan te loochenen en het te verderven.

Daarom zegt hij, dat er geen ander evangelie was buiten hetgeen hij hen verkondigd had. Wel was hetgeen, waartoe zij nu omgekeerd waren, onderscheiden van het ware evangelie, maar het was geen ander; het was, zoals wij zeiden slechts een vervalsing, waardoor de zielen in verwarring werden gebracht.

Helaas! Hetzelfde kwaad, dat in Galatië werkzaam was, is tegenwoordig in het christendom algemeen geworden. Mag het ook hier en daar een andere vorm aannemen, overal vindt men toch een vereniging van wet en genade. Tot welke partij men ook behoort, het is overal hetzelfde. Wel is waar zijn er verschillende graden; sommigen zijn openlijker, anderen bekwamer, anderen stelselmatiger daarbij; maar hetzelfde vergif wordt meer of minder overal verspreid. En wat zijn de treurige gevolgen? De apostel schrijft aan de Galaten: *“maar er zijn sommigen die u in verwarring brengen en het evangelie van Christus willen verdraaien”* En zo is het altijd. Daarom bestraft de apostel hen ook met ernstig, en voorzeker zou hij tegenwoordig hetzelfde doen. Hoezeer is het daarom onze plicht, dat wij ons beslist van een prediking afwenden, die de wet met Christus verenigt; zelfs wanneer wij zien, dat God, die in zijn werk onafhankelijk is, haar tot bekering van zondaars gebruikt. Wij mogen naar geen andere prediking luisteren, dan naar het eenvoudige en gehele Woord van God. De dwaling kan ons nooit licht geven, wel zeer schadelijk voor onze ziel worden. Helaas! Wat een grote onverschilligheid heerst er in dit opzicht onder de christenen in onze dagen.

Zeer vaak wordt zelfs door christenen beweerd, dat men iedere prediking moet kunnen horen, en iedere oprechte mening moet eerbiedigen. De apostel echter zegt: *“Maar zelfs als wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie verkondigen naast dat wat wij u als evangelie verkondigd hebben, die zij vervloekt!”* (vs. 8). Wat een onderscheid tussen hem en de christenen in onze dagen! Paulus veroordeelde zonder barmhartigheid elke vervalsing van het zuivere evangelie; hij had geen eerbied voor een andere mening, integendeel een strenge veroordeling. En het gold hier niet de prediking van een

ander evangelie of de openlijke verloochening van Christus, maar, zoals wij gezien hebben, de toevoeging van dwalingen bij het zuivere evangelie. Hiervan zegt hij, dat een ieder, die dit vervalste evangelie verkondigt, vervloekt is. Hoezeer worden wij door deze plechtige woorden vermaand, te volharden in ijver en trouw en over de zuiverheid van de goddelijke leer te waken! Maar als wij zo handelen, wat zullen dan de meesten wel oordelen? is misschien de vraag, die bij velen oprijst. O, zegt Paulus: *“Want probeer ik nu mensen tevreden te stellen of God? Of tracht ik mensen te behagen? Als ik nog mensen behaagde, zou ik geen slaaf van Christus zijn”* (vs. 10).

De Apostel spreekt nu verder over zijn roeping tot de dienst van het evangelie, en toont aan, dat de mensen daaraan geen deel hadden. Zijn evangelie was niet naar de mens, niet naar diens wijsheid; hij had het van geen mens ontvangen, en niemand had hem daarin onderwezen. Wat hij bezat, bezat hij door de onmiddellijke openbaring van Jezus Christus. *“Want ik maak u bekend, broeders, dat het evangelie dat door mij verkondigd is, niet is naar de mens. Want ik heb het ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus”* (vs. 11-12). Voorzeker was er veel buitengewoons in de wijze, waarop de apostel Paulus met het evangelie is bekend geworden. Hij werd niet, zoals de meesten, door de evangelieprediking bekeerd, maar door de verheerlijkte Heer zelf, die hem op zijn achtervolging naar Damaskus verscheen. En bij zijn bekering leerde hij Christus niet kennen als de Messias, de koning der Joden, maar als het Hoofd der Gemeente, welke zijn lichaam is. Hij vervolgde de heiligen, en de Heer zei: *“Saul, Saul, wat vervolgt gij mij!”* Christus in de hemel en de heiligen op aarde zijn één; zij vormen één lichaam, een geheel. Dit leerde Paulus bij zijn bekering, en dit stond hem voor de aandacht, toen hij de boven aangehaalde woorden opschreef.

Ik wil hier tevens de opmerking bijvoegen, dat Paulus de enige is, die zijn evangelie als het *heerlijke* evangelie kenmerkt. Het is het evangelie van Christus, verheerlijkt ter rechterhand

Gods. Het is de blijde boodschap, dat wij één Behouder hebben, die opgestaan en verheerlijkt is. De andere apostelen spreken nooit over de Gemeente, *als één gemaakt* met Christus, dit doet Paulus alleen. Daarom was hij ook de enige, die in waarheid kon zeggen: wanneer iemand iets aan mijn evangelie toevoegt, die is vervloekt. Hoewel hij iets aan het tot daartoe verkondigde evangelie heeft toegevoegd, omdat de hem toevertrouwde openbaring dat overtrof, mocht er toch niets aan het zijne toegevoegd worden. De overige apostelen verkondigden, dat de door de Joden verworpen Rechtvaardige door God opgenomen was; zij predikten Christus als de Messias, en verkondigden de vergeving van zonden door het geloof in Zijn naam; maar zij stelden geenszins de hemelse heerlijkheid voor, zoals Paulus dit deed. Christus nu stond als Zoon Gods buiten iedere aardse bedeling; en ook Paulus kwam met zijn apostelambt niet in deze bedeling en in de gedachten van het Oude Testament, maar hij predikte Christus, als de Zoon Gods. (Zie Hand. 9:20). Hij verkondigde al de waarheden, die ook de andere apostelen predikten, - in dit opzicht was er natuurlijk geen verschil tussen hen maar hij ging veel verder dan zij. En dit is de reden, waarom hij zo gedurig zegt: *"naar mijn evangelie."* In Kolosse 1:25 zegt hij: *"waarvan ik een dienaar geworden ben overeenkomstig het rentmeesterschap van God dat mij gegeven is voor u, om het woord van God te voleindigen"* - als werktuig van de Heilige Geest datgene te openbaren, wat tot daartoe een verborgenheid was gebleven. Om deze oorzaak treedt hij ook met zo'n ernst tegen de tegenstanders op, die iets bij zijn evangelie wilden voegen.

De apostel gaat nu over om zijn bekering en zijn vroeger leven te bespreken. Hij had gezegd, toen hij van zijn evangelie sprak, dat hij het niet van mensen ontvangen had, noch in hetzelfde onderwezen was geworden, maar door de openbaring van Jezus Christus. Opdat zij dit niet in twijfel zouden kunnen trekken, toont hij hen aan hoe zijn gehele leven in vijandschap tegen het evangelie geweest was. *"U hebt immers gehoord van mijn vroegere wandel in het Jodendom: dat ik de gemeente van*

*God uitermate vervolgte en haar verwoestte, en in het Jodendom meer toenam dan vele leeftijdgenoten in mijn geslacht, daar ik een nog groter ijveraar was voor de overleveringen van mijn vaderen”* (vs. 13, 14). Er kon daarom niet getwijfeld worden aan de oprechtheid van de apostel in de onderhouding van de wet in zijn onbekeerde toestand. *“Maar toen het God, die mij vanaf de schoot van mijn moeder afgezonderd en door zijn genade geroepen heeft, behaagde zijn Zoon in mij te openbaren, opdat ik Hem onder de volken verkondigde, ging ik terstond niet te rade met vlees en bloed”* (vs. 15, 16). Hij sprak vooraf niet met mensen, of met zichzelf, of met anderen. God was het, die hem van de wet terugriep. Toen hij zich onder de wet bevond, die zij nu weer wilden vervullen, was hij een vijand van Christus. Maar God had hem naar zijn raadsbesluit vanaf de moedersschoot had afgezonderd, hem door zijn genade geroepen en zijn Zoon in hem geopenbaard. Daarna verwijderde God hem drie jaren, om te leren, dat hij niets was. Reeds terstond na zijn bekering was hij in Damaskus zeer beslist voor Christus opgetreden; maar hij moest, voordat hij verder ging, in de school Gods en niet te Jeruzalem zijn. *“en ging ook niet op naar Jeruzalem, tot hen die voor mij apostelen waren; maar ik ging weg naar Arabie en keerde weer terug naar Damaskus. Daarna, na drie jaren, ging ik op naar Jeruzalem om met Kefas kennis te maken, en ik bleef vijftien dagen bij hem”* (vs. 17, 18). Hij geeft het getal dagen op, opdat niemand zou denken, dat hij gedurende dien tijd een cursus had gekregen.

*“Wat ik u schrijf, zie, voor God, ik lieg niet. Daarna kwam ik in de streken van Syrie en Cilicie. En ik was van gezicht onbekend aan de gemeenten van Judea die in Christus zijn, en zij hoorden alleen: hij die ons vroeger vervolgte, verkondigt nu het geloof dat hij vroeger verwoestte. En zij verheerlijkten God in mij”* (vs. 21-24). Paulus voert deze feiten aan om te bewijzen, hoe weinig tijd hij in Jeruzalem doorgebracht had; zodat hij zelfs de gemeenten in Judea onbekend was. Deze gemeenten, in plaats van het werk Gods te veroordelen, of een gebrek in zijn

getuigenis te vinden, verheerlijkten God over hem. De Galaten daarentegen, die zich op die gemeenten in Judea beriepen, stonden op het punt de rijke genade Gods, die hen geopenbaard was, te verlaten. Het is dus geen wonder, dat Paulus hart diep geschokt was, dat hij diep gevoelde wat een oneer dit voor God was en wat een onberekenbare schade hieruit voor zijn heiligen voortsproot. Zonder twijfel verbeeldden zij zichzelf, dat hun weg veel zekerder was; maar de apostel betuigt, dat hij hun de waarheid van het evangelie had gebracht, en dat die door een vermenging met de wet helemaal bedorven werd. - Hoe toepasselijk is dit alles voor de nood in onze dagen! Laten wij toch niet denken, dat in Galatië een groter kwaad aanwezig was, dan hetgeen nu werkzaam is; integendeel wij vinden daar slechts de kiem van dat wat zich later verder ontwikkeld heeft. De Heer geve ons kracht en moed om met beslistheid alles te verwerpen, wat ons geweten benadeelt en aanleiding geeft ons iets te veroorloven, waarvan wij weten, dat het tegen zijn wil en tegen zijn heiligheid is!



## HOOFDSTUK 2

Na zijn bezoek van vijftien dagen te Jeruzalem, was Paulus werkzaam onder de heidenen; en pas na veertien jaren, zoals hij ons hier in het eerste vers mededeelt, ging hij terug naar Jeruzalem met Barnabas en nam ook Titus mee. De aanleiding van deze reis vinden wij in Handelingen 15. Paulus en Barnabas waren, na vele reizen gemaakt te hebben, terug in Antiochië gekomen, vanwaar uit zij aan de genade van God bevolen waren geweest tot het werk, dat zij volbracht hadden. (Zie Hand. 13). Al gauw merkten zij, dat de duivel in de gemeente bezig geweest was om onkruid te zaaien. Want *“sommigen die waren gekomen van Judea, leerden de broeders: Als u niet wordt besneden naar het gebruik van Mozes, kunt u niet behouden worden. Toen er nu strijd en niet weinig redetwist van de zijde van Paulus en Barnabas tegen hen ontstond, bepaalden zij dat Paulus en Barnabas en enige anderen uit hen zouden opgaan naar de apostelen en oudsten in Jeruzalem over deze twistvraag.”* Toen zij nu te Jeruzalem aankwamen, vonden zij daar dezelfde partij. *“Enigen echter van hen die van de sekte der farizeeën waren, die tot geloof waren gekomen, stonden uit hun midden op en zeiden dat men hen moest besnijden en bevelen de wet van Mozes te bewaren”* Hieruit blijkt, dat het in de hart van de gemeente zelf plaats had gevonden. Daarna vond de vergadering van de apostelen en oudsten plaats over dit onderwerp in de tegenwoordigheid van de hele gemeente. In Galaten 2 deelt de Heilige Geest ons nog een paar bijzonderheden mede, die in de Handelingen niet vermeld worden, namelijk, dat Paulus Titus meenam, en dat hij door een openbaring opging. In de Handelingen wordt ons de eenvoudige geschiedenis meegedeeld, hier vinden wij de achtergrond van de apostel. Het was een buitengewoon belangrijk feit, dat de apostel Titus meenam, omdat deze geen Jood was. Het was niet eens, zoals Timotheüs, van wie de moeder een Jodin was. Titus was een Griek, die nimmer was

besneden geworden en hem brengt Paulus voor het oog van de twaalf apostelen en van allen mee naar Jeruzalem. Het was een moedige stap om op deze wijze de kwestie tussen hem en de Joodsgezinde christenen tot beslissing te brengen. Dit was waarlijk een zeer beslist gebruik van de vrijheid, die hij in Christus Jezus bezat. En nadat hij gezegd heeft: *"En ik ging op grond van een openbaring op, en ik stelde hun het evangelie voor dat ik onder de volken predik, en afzonderlijk aan hen die in aanzien waren, opdat ik niet misschien tevergeefs loop of gelopen heb"*, voegt hij er als in het voorbijgaan de gewichtige opmerking bij: *"(maar ook werd Titus, die bij mij was, hoewel hij een Griek was niet genoodzaakt zich te laten besnijden;)"* (vs. 2, 3).

Het eerste doel nu van zijn reis vinden wij in vers 4, dat met vers 1 in verband staat, terwijl vers 2 en 3 een tussenzin vormen. Hij ging op: *"en dat vanwege de binnengeslopen valse broeders, die zich hadden binnengedrongen om onze vrijheid te bespieden die wij in Christus Jezus hebben, met het doel ons tot slavernij te brengen"* (vs. 4); en hij ging op *"ging op grond van een openbaring"*. God wilde, dat deze kwestie niet in Antiochië, maar in Jeruzalem zou beslist worden, opdat elke mond zou gestopt worden en de eenheid bewaard zou blijven. Ook veroorloofde Hij de apostel niet in zijn overtuiging alleen te staan, maar Hij liet hem opgaan naar Jeruzalem en aan de geachtste apostelen meedelen, hetgeen hij leerde, opdat over dit gewichtige punt, de vrijheid van de wet, een eenstemmig getuigenis zou gegeven worden; en niet alleen daarom, maar ook, opdat zij Paulus zouden erkennen als een man, die, onafhankelijk van hen, door God geleerd en door God in zijn bediening bevestigd was.

De bedoeling van die valse broeders was op die manier de in Christus Jezus vrijgemaakte gelovigen weer onder het juk van de wet te brengen. Zij bewezen door dit voornemen, dat wettische gezindheid en ongeloof hand in hand gaan; maar de apostel kan zeggen: *"Voor hen zijn wij ook geen uur geweken door ons te onderwerpen, opdat de waarheid van het evangelie"*

*bij u blijft"* (vs. 5). Het gelukte hun niet de kracht van de waarheid te weerstaan en de grond te ondergraven.

De apostel gaat nu echter verder, en wijst op hen, die de voornaamste plaats in Jeruzalem innamen. "Maar van hen die geacht werden iets te zijn - wat zij ook ooit waren, doet er voor mij niets toe: God neemt de persoon van de mens niet aan" (vs. 6). De valse leraars beschuldigden hem, dat hij niets door de twaalf apostelen ontvangen had. En hij antwoordt: zo is het ook. Zijn zij geacht – welnu het is goed, zij zijn het voor zich en voor God; hebben zij hun plaats - ik heb de mijne; *"want zij die in aanzien waren, hebben mij verder niets meegedeeld, integendeel echter, toen zij zagen dat aan mij het evangelie van de onbesnedenen was toevertrouwd, zoals aan Petrus dat van de besnedenen (want Hij die in Petrus werkte tot het apostelschap van de besnedenen, werkte ook in mij onder de volken), en toen zij de genade die mij gegeven is, erkenden, gaven Jakobus, Kefas en Johannes, die geacht werden steunpilaren te zijn, mij en Barnabas de rechterhand van gemeenschap, opdat wij naar de volken en zij naar de besnedenen gingen; alleen moesten wij de armen gedenken, wat ik mij daarom ook beijverd heb te doen"* (vs. 7-10). Op deze wijze waren al de beschuldigingen van die Joodsgezinde leraars, dat er geen wezenlijke overeenstemming tussen Paulus en de andere apostelen bestond, voldoende weerlegd. Paulus was dan ook genoegzaam in staat de bewijzen van zijn bijzondere en onafhankelijke bediening te leveren. Hij had al menig jaar met zegen gearbeid, zonder daartoe een bevel van de overige apostelen ontvangen te hebben; en nu moesten zij onderzoeken of zijn apostelambt en de hem geopenbaarde waarheden de onmiddellijke gave van God was. En de twaalf konden niet anders, dan deze erkennen, indien zij namelijk God als de bron van deze buitengewone gave erkenden. Paulus was een apostel van God zonder hun bemiddeling. Hij had niets van hen ontvangen, maar dezelfde macht, die in Petrus tot het apostelambt van de besnijdenis gewerkt had, had ook in Paulus onder de heidenen gewerkt. En daar zij dit erkenden, gaven de

drie voornaamste hem en Barnabas de rechterhand van de gemeenschap; zij zagen in hen de beste werktuigen om onder de voorhuid te arbeiden. De grote uitgestrektheid van de heidense wereld was klaarblijkelijk voor Paulus en voor degenen, die met hem waren, terwijl zij zelf hun zending onder de heidenen, die hun door de Heer opgedragen was, (Matth. 28:19, 20) bepaald opgaven, en in hun beperkten kring bleven. Nu was dus de werkzaamheid van de vijand, om de gelovigen uit de heidenen onder de wet te brengen, verijdeld.

Nadat nu de apostel van de achting en de erkenning gesproken heeft, die Petrus, en Jakobus, en Johannes in Jeruzalem hem en zijn werk getoond hadden, komt hij op een zaak, die nog treffender was voor degenen, die de heidenen onder de wet wilden brengen. *“Maar toen Kefas in Antiochie kwam, weerstond ik hem in zijn gezicht, omdat hij te veroordelen was”* (vs. 11). Petrus gaf Paulus in Jeruzalem de rechterhand der gemeenschap, maar toen hij te Antiochië kwam, weerstond Paulus hem in het aangezicht. En dit was klaarblijkelijk een welbekende zaak. *“Want voordat er enigen van Jakobus kwamen, at hij met die uit de volken”* wat een teken van gemeenschap met hen was.

Bij deze gebeurtenis werd het duidelijk, dat Petrus geen voorrang boven Paulus had, dat hij geenszins de man was tegenover wie men een eerbiedig zwijgen moest in acht nemen. Hoewel God machtig door Petrus gewerkt had, kon Paulus toch niet toelaten, dat het evangelie, hetwelk God zelf aan zijn zorg had toevertrouwd, op zo'n wijze veracht werd. Zolang Petrus alleen te Antiochië was, waar de invloed van de hemelse waarheid zich duidelijk liet gevoelen, at hij met de christenen uit de heidenen en wandelde hij met de anderen in dezelfde vrijheid; maar zodra er sommigen van Jakobus uit Jeruzalem kwamen, waagde hij het niet langer een vrijheid voor te staan, die door zulke christenen, die in hun meningen nog Joodsgezind waren, veroordeeld werd. *“Maar toen zij gekomen waren, onttrok hij zich en zonderde zich af uit vrees voor die uit de besnijdenis”* (vs. 12). Hoe groot is de invloed der

vooroordelen, bijzonder van wettische vooroordelen! Petrus was ook te zwak om met beslistheid de meningen van anderen weerstaan. Door de macht van vooroordelen en door de invloed van de meningen van anderen aan het wankelen gebracht, gaf hij zijn vrijheid op en at niet langer met de christenen uit de heidenen; - en dat deed de voornaamste van de apostelen! Hoe gering deze zaak ook schijnen mocht, zij was toch gewichtig in de ogen van God en van zijn dienaar. Paulus zag, dat door deze schijnbaar geringe zaak de waarheid van het evangelie verworpen werd. Laten wij hierover ernstig nadenken. Een eenvoudige zaak kan tot een werkelijke afwijking van Christus en van de waarheid van het evangelie leiden. Hoe verkeerd is het daarom zulke dingen gering te achten. En zodra wij ons zelf hebben laten medeslepen, oefenen wij ook een verderfelijke invloed op anderen uit, en dat naar mate onze achting onder de mensen groot of klein is; ja, wij kunnen dan zelfs zo ver komen, dat wij er met ijver naar trachten ook anderen voor onze mening te winnen, om daardoor ons eigen geweten gerust te stellen en ons aanzien te behouden. Petrus, die bevreesd was voor degenen, die uit Jeruzalem kwamen, sleepte alle christenen uit de Joden en zelfs Barnabas, de metgezel van Paulus, in zijn huichelarij mede (vs. 13). Paulus echter, moedig en getrouw door de genade, bleef oprecht. Door God geleerd en vol kracht van de Heilige Geest, die hem had doen inzien, dat alles, wat het vlees verheft, de hemelse heerlijkheid verduistert en het evangelie vervalst, - Paulus, die in de nieuwe schepping, in welke de verheerlijkte Christus het middelpunt is, leefde en zich beweegt, - Paulus even standvastig, als moedig, even helder als standvastig, daar hij in de verwezenlijking van de geestelijke en hemelse dingen in Christus leefde, - Paulus, die alles voor vuilnis achtte om Christus te gewinnen, zag duidelijk de vleselijke stap van de apostel van de besnijdenis. Hij liet zich niet door mensen afschrikken; hij hield zich met Christus en met de waarheid bezig; en hij kon onmogelijk dat door de vingers, wat deze waarheid omverstootte, al was zijn plaats in de kerk ook nog zo verheven. Hij weerstond Petrus openlijk, omdat hij te bestraffen was. Paulus was niet bang; en zette alle

menselijke redeneringen ter zijde en zag hij alleen op Christus, het Hoofd van de Gemeente.

Deze voorstelling nu van de apostel had daarom te meer kracht, omdat dit alles voorgevallen was na de plechtige vergadering te Jeruzalem, op welke Petrus zich zo zeer beijverd had, de door God aan de heidenen gegeven vrijheid aan te tonen, - waarop hij gezegd had, dat God van over lange tijd hem verkoren had, dat de heidenen door zijn mond het woord van het evangelie zouden horen en geloven (Hand. 15:7), en waar hij zijn rede met deze merkwaardige woorden, zo stotend voor de Joodse hoogmoed en zo versterkend voor de verontruste harten der christenen uit de heidenen, besloten had: *"door de genade van de Heer Jezus geloven wij behouden te worden op dezelfde wijze als ook zij"* (vs. 11). Hij had daar, ten aanhoren van de Joden, gezegd, niet, dat die uit de heidenen op dezelfde wijze als zij behouden zouden worden, maar omgekeerd: *"geloven wij behouden te worden op dezelfde wijze als ook zij"*. Hij dacht er niet aan om die uit de heidenen te behandelen, als of zij langs een onregelmatige weg in het bezit van de genade gekomen waren; want God had aan de christenen uit de heidenen de waarheid nog duidelijker doen voorstellen. En niettegenstaande dit alles liet Petrus zich van dit hoofdpunt van het evangelie afbrengen en sleepte zelfs anderen mee.

De zaak was in Paulus' ogen zo belangrijk, dat hij in aller tegenwoordigheid tot Petrus zei: *"Als u, die een Jood bent, leeft als de volken en niet als de Joden, waarom dwingt u de volken naar Joodse wijze te leven?"* (vs. 14) Petrus zelf had de wet, als het richtsnoer voor de gelovigen uit de Joden, niet gehouden. Hij was vrij genoeg geweest als een christen uit de heidenen te leven, waarom wilde hij dan nu deze dwingen als Joden te leven om christelijke gemeenschap te hebben? *"Wij, van nature Joden en geen zondaars uit de volken, die echter weten dat een mens niet gerechtvaardigd wordt op grond van werken van de wet, maar alleen door het geloof in Jezus Christus, ook wij hebben in Christus Jezus geloofd, opdat wij gerechtvaardigd*

*zouden worden op grond van geloof in Christus en niet op grond van werken van de wet, want op grond van werken van de wet zal geen vlees gerechtvaardigd worden"* (vs. 15, 16). Zij zelf, als Joden, hadden de wet verlaten en tot Christus hun toevlucht genomen. Vroeger meenden zij in de wet een middel tot rechtvaardiging te vinden, nu hadden zij echter eenvoudig Christus aangenomen, en hadden geheel opgehouden een gerechtigheid uit de werken van de wet te zoeken.

*"Maar als wij, terwijl wij trachten in Christus gerechtvaardigd te worden, ook zelf zijn gebleken zondaars te zijn, is dan Christus een dienaar van de zonde? Volstrekt niet!"* (vs. 17) Hiertoe leidt noodzakelijk een terugkeer tot de wet; want door het terug optrekken van het gebouw van de wet betuigden zij, onrecht gedaan te hebben het omver te werpen; en Christus was het, die hen daartoe gebracht had. Daarom had Zijn leer hen tot overtreders gemaakt en op die manier was Hij een dienaar van de zonde. Dat zijn de treurige gevolgen, zodra men om de mensen te behagen tot zulke dingen terugkeert. Hoe weinig dacht Petrus daaraan! En hoe weinig bedenken vele christenen, dat zij het vlees steunen, wanneer zij instellingen invoeren! In de hemel zijn er geen; en wanneer Christus, die daarboven is, alles in allen is, dan kunnen er ook hier geen zijn. Zelfs wanneer wij in de voorrechten, die ons als christenen geschonken zijn, onze rust zoeken, in plaats van ze met dankbaarheid naar Zijn wil te besteden, dan hebben wij de volheid - de algenoegzaamheid van Christus - verlaten, om op het vlees te vertrouwen. Men houdt zich vaak op zo'n wijze met die voorrechten bezig, dat men in daarin zijn voedsel vindt, waardoor dan de volkomen Verlosser voor ons verborgen wordt, van wie de liefde en genade deze voorrechten zo duidelijk tot ons spreken. Dit is zelfs het geval met goddelijke instellingen als doop en avondmaal. Zoeken wij onze rust in deze voorrechten, dan doen wij niets anders als de heerlijke en ernstige waarheid loochenen, van welke zij getuigenis geven, dat de mogelijkheid van een gerechtigheid naar het vlees verdwenen is sedert Christus is gestorven en opgestaan. Dit

voelde de apostel diep en hij was geroepen deze waarheid door de kracht van de Heilige Geest voor de ogen en voor het geweten van mensen te stellen.

*"Want als ik wat ik heb afgebroken, weer opbouw, dan betoon ik mijzelf een overtreder"* (vs. 18). Dat wil zeggen: wanneer ik tot Christus ga, geef ik de wet als krachteloos op; en wanneer ik na dit alles weer tot de wet terugkeer, dan maak ik mijzelf tot een overtreder; want indien ik nu recht heb, dan heb ik vroeger ten onrecht de wet opgegeven. De Galaten bedoelden dit wel niet zo, maar de Heilige Geest brengt de waarheid aan het licht voor hun geweten en toont aan, waar zij uiteindelijk zouden terechtkomen. Het gevolg van het weer invoeren van de wet was, zichzelf tot overtreder en Christus tot een dienaar, in plaats van tot een Verlosser van de zonde te maken.

De waarheid is echter: *"Want ik ben door de wet aan de wet gestorven om voor God te leven"* (vs. 19). Als Jood stond Paulus onder de wet. Bij zijn bekering echter had hij echt zijn toestand als zondaar gevoeld, en de dodende, niet levendmakende kracht van de wet ondervonden. Hij had de gehele verdorvenheid van het vlees en zijn machteloosheid leren kennen; de wet had hem veroordeeld en was buiten staat verder te gaan. Maar hij had Christus gevonden, die als een vloek gestorven was; met Hem was hij gestorven; het oordeel van de wet - de dood - was aan hem voltrokken; maar juist daardoor was hij vrijgemaakt van de wet, want eenmaal gestorven kon de wet niet meer geldig zijn; hij was derhalve *"door de wet aan de wet gestorven"*. Christus was gestorven, omdat de wet het oordeel over de zondaars uitspreekt; Paulus was met Hem en dus door de wet gestorven; maar, daar Christus het einde van de wet is, zo was hij door die dood tevens voor de wet gestorven om nu voor God te leven. De wet kan niemand het leven geven, zij doodt; en om voor God te leven moet men het leven bezitten. Daarom moet men van de wet tot Christus komen. In Hem zijn wij vrijgemaakt; in Hem hebben wij het leven om voor God te leven. *"Ik ben met*



*Christus gekruisigd en ik leef niet meer, maar Christus leeft in mij*" (vs. 20). Als met Christus gekruisigd, had de wet geen recht meer op hem, want het leven over hetwelk de heerschappij van de wet zich uitstreckte, heeft aan het kruis zijn einde gevonden. Hoewel gekruisigd, zo leefde hij toch, maar niet hij, maar Christus leefde in hem. Hij bezat een heel nieuw leven, het opstandingsleven, en dit leven is Christus. Hij was niet alleen één met Christus in de dood, maar ook in de opstanding. - En dit is waar voor alle christenen. Christus is het leven. Die in Hem gelooft, is met Hem gestorven, en heeft het eeuwige leven. Weliswaar zal, zodra men de gemeenschap met God verlaat, het vlees zich in zijn hoogmoed, in zijn ijdelheid, in zijn gemakzucht, in zijn oude gewoonten openbaren, en kan men dan niet gelukkig zijn, voordat men zichzelf veroordeeld en zijn zonde beleden heeft; maar met Christus verenigd zijnde, heeft men het leven, daarover heeft de wet geen macht.

Indien wij nu door de dood van Christus van de wet vrijgemaakt, en door zijn opstanding een nieuw hemels leven deelachtig geworden zijn, zo kan de wet onmogelijk onze levensregel zijn. Het richtsnoer voor onze wandel moet in overeenstemming zijn met ons leven. Zijn wij in de toestand van de eerste Adam, dan is de wet ons richtsnoer, want zij is de levensregel voor de dood, daar zij tegen dode zondaars spreekt. Zijn wij echter in Christus, dan kan de wet onmogelijk onze levensregel zijn, daar wij niet meer dood, maar levend gemaakt zijn. Iemand die levend is gemaakt met Christus kan onmogelijk de leefregel van de dood tot richtsnoer voor zijn wandel aannemen. Is Christus ons leven, dan moet ook Christus zelf onze leefregel zijn. Er is dan geen sprake van de wet, of rechtvaardiging, of als richtsnoer voor de wandel. Christus is het enige voorwerp. Hij heeft de Vader volkomen verheerlijkt; in Hem vinden wij de werken bereid, in welke wij moeten wandelen. Christus nu leeft in ons. En zoals het geloof in Christus dit leven doet ontstaan, zo is ook het geloof in Christus de kracht van dit leven. *"En wat ik nu leef in het vlees, leef ik door het geloof in de Zoon van God, die mij heeft*

*liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven"* (vs. 20). Dezelfde Christus dus, die de levensbron is, die ons leven is, is ook het voorwerp wat wij aanschouwen. De gelovige leeft niet door het zien op de wet, maar door het zien op Christus, en op Hem alleen. Door naar Hem te kijken worden wij Hem ook in de wandel gelijkvormig. *"Wij allen nu, die met onbedekt gezicht de heerlijkheid van de Heer aanschouwen, worden naar hetzelfde beeld veranderd van heerlijkheid tot heerlijkheid, als door de Heer, de Geest"* (2 Kor. 3 : 18).

Met volle vrijmoedigheid kon de apostel verder verklaren: *"Ik stel de genade van God niet terzijde"*. Dat deden de anderen, die op enigerlei wijze de wet hielden tot rechtvaardiging. *"Want als de gerechtigheid door de wet is, dan is Christus zonder reden gestorven"* (vs. 21); aangezien wij dan de rechtvaardigheid door ons houden van de wet en zo door op grond van onszelf verkrijgen zouden. De uitwerking van de wet zelfs op de gelovige is, dat hij zich naar zijn belijdenis nooit boven de ervaringen van een zondaar kan verheffen. Hij is altijd in die toestand, in welken hij moet uitroepen: *"Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen van dit lichaam des doods?"* Zodra hij echter staat op dat heerlijke standpunt, hetwelk hij in Christus innemen kan, kan hij zeggen: *"De wet des geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods."* Hij moet uitroepen: "O, hoe gelukkig ben ik; Christus heeft mij vrijgemaakt! Er is geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn." Dat is de ware en veilige plaats voor de christen. Het persoonlijke geloof plant ons in Christus, en maakt Hem als het voorwerp van de vertrouwelijke omgang der ziel dierbaar. Wat een vreselijke en onwaardbare schade zo'n Christus, gelijk wij Hem onder de genade hebben leren kennen, zo'n gerechtigheid, zo'n liefde te verliezen! Ons deel, ons leven is de Zoon van God; Hij is voor ons overgegeven en Hij is ons geschonken. Dit was het, waardoor het gevoel van de apostel zó hevig aangedaan was, dat hij in het volgende hoofdstuk uitroept: *"O onverstandige Galaten, wie heeft u betoverd?"*



## HOOFDSTUK 3

"O onverstandige Galaten, wie heeft u betoverd, u wie Jezus Christus als gekruisigd voor ogen werd geschilderd?" (vs 1) De apostel had wel reden om op die manier tegen hen te spreken! Het was nog niet lang geleden, dat zij door zijn prediking in het genot van de zegeningen van het christendom gekomen waren; en, helaas! Nu al waren zij in gevaar terug te keren. Zij hadden het gevoel van de genade in hun zielen verloren, en waren tot de wet teruggekeerd. Jezus Christus was hun voor de ogen geschilderd geworden, als ware Hij onder hen gekruisigd; en zij hadden door Zijn liefde aangetrokken zich in de zegeningen, waartoe het kruis ons de toegang verleent, verblijd; en nu, zouden zij terugkeren? O bedenkt toch, zegt Paulus, wat gij doet. Het kruis van Christus toont de verdorvenheid van de menselijke natuur, de hatelijkheid van de zonde en de vijandschap van het vlees tegen God. Dat kruis getuigt van het heilige en eeuwige oordeel Gods, en bewijst tevens, hoe hopeloos het is door de wet de zegeningen te verwachten. Die waarheid hebt gij, o Galaten! Met uw hele hart aangenomen, en zouden jullie nu de blik afwenden van dat kruis, om uw zaligheid van het onderhouden van die ellendige inzetten afhankelijk te maken! "*Dit alleen wil ik van u vernemen: hebt u de Geest ontvangen op grond van werken van de wet of op grond van de prediking van het geloof?*" (vs. 2).

In het vorige hoofdstuk spreekt de apostel van het leven, hier van de *Heilige Geest*. Hij betwijfelt de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in hun midden niet, maar tracht het bewustzijn onder hen op te wekken, dat de Geest met het geloof en geenszins met de wet in verband staat. De toestand der Galaten was voorzeker zeer treurig. Zij hadden reeds zoovele voorrechten onder het evangelie genoten, en toch wilden zij nu met het vlees voleindigen. "*Bent u zo*

*onverstandig? U bent in de Geest begonnen, wilt u nu in het vlees volmaakt worden?"* (vs. 3). Zij hadden reeds veel voor het evangelie geleden; maar de Satan had hen door zijn listen al zo ver gebracht, dat de apostel hun moest vragen: *"Hebt u tevergeefs zoveel geleden?"* (vs. 4). Maar hoe treurig hun toestand ook was, toch had de Heilige Geest hen niet verlaten; Hij woonde nog in hun midden; Hij wilde daar nog werken, opdat zij weer zouden terugkeren. Wat een troost ook voor ons! Hoe diep de kerk ook gevallen is, zo heeft God toch de Heiligen Geest, als de bron van de genieting in Christus, weggenomen. Hij woont in de Gemeente, en blijft in haar wonen, totdat zij deze aarde verlaat.

Paulus wanhoopt dan ook nog niet aan de Galaten. Hij heeft hen nog niet geheel opgegeven; hij wil nog veronderstellen, dat de vijand reeds zo'n overwinning op hen behaald heeft; hij neemt liever aan, dat zij spoedig deze toestand zouden verlaten; en daarom, als hij hun vraagt: *"Hebt u tevergeefs zoveel geleden?"* laat hij er op volgen: *"Als het tenminste ook tevergeefs was!"* Hij wil daarmee zeggen: ik hoop dat alles nog goed zal worden en het dus niet tevergeefs zal zijn.

Hetgeen de Apostel gezegd had, was een beroep op hun ervaring. Zij hadden de Geest ontvangen, zij hadden voor het evangelie geleden, er waren krachten onder hen gewerkt geworden, en dat alles was het gevolg van zijn prediking geweest; God had hem als het middel gebruikt om hun deze zegeningen te geven. Zij konden dit niet loochenen; het was nu slechts de vraag of zij dit alles uit de werken van de wet of uit de prediking van het geloof hadden ontvangen. *"Hij dan die u de Geest verleent en krachten onder u werkt, doet Hij dat op grond van werken van de wet of op grond van de prediking van het geloof?"* (vs. 5). Natuurlijk uit de prediking van het geloof. En dit is niet alleen nu het geval, maar dit was reeds waar bij Abraham. Abraham toch heeft de zegeningen uit het geloof en geenszins door de wet ontvangen. - Want wanneer geloofde Abraham in God, en wanneer werd het hem tot gerechtigheid

gerekend? Eer de besnijdenis gekomen was, want deze instelling kwam, nadat Abraham reeds vele bewijzen van zijn geloof geleverd, en nadat God hem verzekerd had, dat hij uit het geloof gerechtvaardigd was. Wanneer dus de Joodsgezinde leraars de wet en de besnijdenis weer wilden invoeren, dan handelden zij geheel tegen het beginsel, waaruit Abraham, dien zij hun vader noemden en op wie zij zich beriepen, gerechtvaardigd was. Daarom zegt de apostel dan ook: *"Zoals Abraham God geloofde en het werd hem tot gerechtigheid gerekend. Erkent dan, dat zij die op grond van geloof zijn, zonen van Abraham zijn"* (vs. 6, 7). Want indien Abraham door het geloof de zegening verkreeg, zo is zijn zaad op dezelfde wijze gezegend. Paulus begint hier met het natuurlijke zaad, de Joden; maar komt daarna ook tot de heidenen: *"De Schrift nu, die voorzag dat God de volken op grond van geloof zou rechtvaardigen, verkondigde tevoren aan Abraham de blijde boodschap: 'In u zullen alle volken gezegend worden'."* (vs. 8). De heidenen zouden als heidenen gezegend worden en geenszins, nadat zij eerst Joden geworden waren; de zegen zou over "de heidenen" komen. *"Zij die op grond van geloof zijn, worden dus met de gelovige Abraham gezegend"* (vs. 9). Gelijk zijn zegen van het geloof afhing, zo hing ook de dat van hun daarvan af.

Nadat de apostel bewezen heeft, dat de zegeningen van het geloof en niet van de werken van de wet of van de besnijdenis afhangen, voegt hij er deze ernstige en hoogst plechtige woorden bij: *"Want allen die op grond van werken van de wet zijn, zijn onder de vloek; want er staat geschreven: 'Vervloekt is ieder die niet volhardt in alles wat geschreven staat in het boek van de wet, om dat te doen'."* (vs. 10). Mochten toch zij, die leraren van de wet willen zijn, deze woorden in waarheid verstaan en ter harte nemen! Niet alleen zo velen de wet gebroken hebben, zijn onder haar vloek, maar ook zij, die op een wettische grond staan. Ieder die God op deze grond aangenaam wil zijn, is vervloekt. De wet verdoemt noodzakelijk een ieder, die haar tot zijn richtsnoer neemt, zodra

hij haar overtreedt. "*Want allen die op grond van werken van de wet zijn, zijn onder de vloek*". Als ik niet in alles blijf, wat in het boek van de wet geschreven is - als het mij niet lukt alles zonder fout te betrachten, dan ben ik vervloekt. Past zo'n standpunt voor de christen? Onmogelijk; en daarom is bij hen, die op die manier spreken, alles in verwarring; al is het ook, dat zij bij al die verwarring toch waarlijk in Christus blijven. Wat zegt Paulus? "*En dat door de wet niemand voor God gerechtvaardigd wordt, is duidelijk, want*" - en hier haalt bij een andere bijbelplaats aan - "*de rechtvaardige zal op grond van geloof leven.*" (vs. 11). Het verband, waarin deze woorden in Deuteronomium 27 voorkomen, is zeer belangrijk. Wij vinden daar, dat de twaalf stammen in twee helften gedeeld werden, de een om de zegen, en de andere om de vloek te verkondigen. De vloeken zijn alleen uitgesproken terwijl de zegeningen geheel worden weggelaten. De Schrift toonde dus reeds in dien tijd, dat de werken van de wet niet konden rechtvaardigen; en zij zegt: "*de rechtvaardige zal op grond van geloof leven*" Nu was echter "*de wet is niet op grond van geloof, maar 'hij die deze dingen gedaan zal hebben, zal door die dingen leven.*" (vs. 12).

Er is echter een treffender bewijs. "*Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden (want er staat geschreven: 'Vervloekt is ieder die aan een hout hangt')*" (Vs. 13). Dat de apostel hier met "ons" het Joodse gedeelte van de gelovigen bedoelt, is duidelijk uit het volgende vers, waar hij bijzonder van de heidenen spreekt, - "*opdat de zegen van Abraham in Christus Jezus tot de volken zou komen,*" In de tweede helft van dat vers neemt hij dan Joden en heidenen tezamen; - "*opdat wij de belofte van de Geest zouden ontvangen door het geloof.*" Hoewel het volkomen waar is, dat ook wij door de zonde onder de vloek zouden gekomen zijn, indien Christus het niet verhinderd had; dat wij dien vloek evenzeer zouden verdiend hebben; zo zijn wij toch nooit onder de wet geweest. De wet was aan Israël en geenszins aan de heidenen gegeven. En daarom moet men tot

Israël iets anders zeggen dan tot de heidenen. Tot de eersten kon de apostel zeggen: Wij hadden Christus nodig, omdat wij niet in alles gebleven zijn, wat in het wetboek geschreven is, om dat te doen; en Hij is gekomen en "heeft ons van de vloek van de wet verlost, een vloek geworden zijnde voor ons." Tot de gelovigen uit de heidenen echter, die nooit iets met de wet te doen hadden gehad, kon hij zeggen: Hoe zoekt *u* nu op die grond gezegend te worden, op welken *wij* slechts de vloek kunnen oogsten? - De gelovigen kunnen nu door de genade Gods zeggen: "Christus heeft ons verlost van de vloek van de wet, Hij is een vloek geworden voor ons." Christus heeft zich één gemaakt met ons; Hij is in onze plaats gekomen; en daarom zijn wij nu vrij van de wet; en de stroom der zegeningen eenmaal geopend zijnde, strekt zich veel verder uit dan vroeger; - "opdat de zegening van Abraham tot de heidenen komen zou in Christus Jezus." God moest eerst de vloek wegnemen; en nadat dit voor de gelovige Joden op een heilige wijze geschied was, kwam de genade door het kruis van Christus ook tot de heidenen. Christus had het werk der verlossing voleindigd; en daarom was iedere verhindering uit de weggeruimd. Hij had voor de gelovige de gehele vloek van de wet, dien zij over de schuldige uitsprak, gedragen. Daarom had de wet haar macht over de Joden, die in Jezus geloofden, verloren; en dat wel door dezelfde handeling, die de treffendste getuigenis voor haar gezag was. En nu kon de belofte, die vroeger aan Abraham zonder voorwaarde gegeven was, vrijelijk tot de heidenen komen. Zowel Joden als heidenen konden nu door het geloof in Hem de Heilige Geest ontvangen. Terwijl de wet zelfs de zegening niet schonk aan hen, die onder haar waren, en nimmer een middel kon zijn tot verkrijging van de Heilige Geest, als de kracht om Christus te genieten, werd men door het geloof in het bezit van alle zegeningen gesteld. Door de verlossing is het heil niet alleen verkrijgbaar voor de trotse, maar aan de vloek onderworpen Jood, maar ook voor de armen, verlorenen heiden; en wordt reeds nu gezien in het voornaamste en rijkste deel van zegening - in de belofte van de Heilige Geest.



Na bewezen te hebben, dat de zegening geenszins door de wet, maar uit genade gegeven werd, moet de apostel nu de betrekking behandelen, waarin de wet tot de belofte staat. *"Broeders, ik spreek naar de mens. Zelfs een verbond van een mens dat bekrachtigd is, stelt niemand terzijde of voegt er iets aan toe."* (vs. 15), de wet is hem niet gegeven. Abraham noch zijn zaad of zoon wist iets van de wet; en evenwel kon men niet loochenen, dat hij de zegening verkreeg. De belofte werd hem niet alleen gegeven, maar ook bekrachtigd; en zelfs wanneer het slechts een menselijk verbond geweest ware, zo kon er niet aan toe of niet van afgedaan worden. De vraag is nu: Waartoe dan de wet diende, nadat de onveranderlijke belofte gegeven was, en ten gevolge daarvan de erfenis onvoorwaardelijk moest volgen? Hoe is de wet Gods met zijn beloftenissen te verenigen? Waarvoor gaf Hij beiden? Hadden zij hetzelfde doel en dezelfde grondslag? Wij zullen zien, dat de Heilige Geest al deze vragen beantwoordt.

*"Aan Abraham nu werden de beloften gedaan en aan zijn zaad; Hij zegt niet: 'En aan de zaden', als van velen, maar als van een: 'En aan uw zaad', dat is Christus."* (vs. 16). Het is duidelijk, dat dit een zinspeling is op twee bepaalde gebeurtenissen in Abrahams geschiedenis. Bij de eerste gebeurtenis in Genesis 12 is alleen van Abraham spraak, bij de tweede in Genesis 22 van Izaak. En in het laatste hoofdstuk wordt zowel over het talrijke zaad, als over het enkele gesproken, Met de belofte van het talrijke zaad verbindt God het bezit van de poorten van hun vijanden (vs. 17) - d.i. de Joodse heerschappij. Behalve de zegeningen in Christus zullen de Joden hun vijanden onderwerpen. Israël zal op de aarde verhoogd worden, hetwelk God nooit aan de heidenen beloofd heeft. De christen wordt niet geroepen zijn vijanden te onderdrukken. In Genesis 22 worden dan ook deze twee dingen nauwkeurig onderscheiden. Wanneer van het zaad in het enkelvoud gesproken wordt (vs. 18), dan vindt men de zegening der heidenen; maar als er gezegd wordt, dat het zaad zo talrijk zal zijn als de sterren en het zand, dan is het karakter

der zegening Joods. De apostel nu wil, geloof ik, dit zeggen: waar Christus, voorgesteld in Izak, bedoeld is, daar is het eenvoudig: "uw zaad," en is geen spraak van het ontelbare zaad. "De beloftenissen nu zijn aan Abraham en zijn zaad toegezegd;" namelijk de beloftenissen van de *zegening*, en niet van het *onderdrukken* der heidenen. De beloften waren eerst aan Abraham gegeven, en daarna aan zijn zaad bekrachtigd. En dit zaad is Christus, voorgesteld in Izak.

Staan wij een ogenblik stil bij de omstandigheden, onder welke God de beloftenissen in Izak, als voorbeeld op Christus, gaf. In Genesis 22 vinden wij Izak als offer toebereid. Tot op de laatste ogenblik wist Abraham niets anders, als dat zijn zoon zou sterven. Izak was als het ware drie dagen lang onder het oordeel van de dood. Maar Abraham had vertrouwen op God, die beloofd had, dat hij in Izak het land zou bezitten; en daarom was hij verzekerd, dat juist in hem de belofte zou vervuld worden. Hij dacht er niet aan, dat Sara een andere zoon zou krijgen, want de belofte was voor deze enige. Hij was daarom zeker, dat God hem uit de doden opwekken zou om het hoofd van het Joodse geslacht te worden. Hierin hebben wij een treffend voorbeeld van het niet sparen van Gods eniggeboren Zoon. Abraham had zijn zoon zo goed als geofferd, en God gaf Izak niet alleen terug, maar gaf tegelijkertijd de belofte: "In u zullen alle volken der aarde gezegend worden." Zo is het bij ons. Christus is volkomen vrij de heidenen te zegenen, nadat Hij gestorven en opgestaan is. Zoolang Hij op aarde woonde, zei Hij: "Ik ben niet gezonden, dan tot de verloren schapen van het huis Israëls;" maar na zijn opstanding was alles veranderd. Toen gaf Hij zijn discipelen het bevel: "Gaat heen, onderwijst al de volken." En dit is van zeer groot belang, daar Christus onder de wet was, zoolang Hij op aarde leefde. Uit de doden opgestaan staat Hij in geen betrekking meer tot de wet. De wet heeft niets te zeggen over iemand, die gestorven is. En daar de gelovige met de gestorven en opgestane Christus één plant geworden is, zo is hij uit zijn oude toestand in een nieuwe verplaatst, en de wet heeft geen recht meer op hem.

Maar indien de belofte vóór de wet gekomen is, doet dan de wet de belofte niet te niet? Zou men kunnen vragen. Geenszins, antwoordt Paulus: "*En dit zeg ik: een verbond dat vroeger door God bekrachtigd is, maakt de wet die vierhonderddertig jaar later is gekomen niet krachteloos om de belofte te niet te doen*" (vs. 17). God droeg zorg, dat tussen het geven der belofte aan Abraham en Izak en het geven van de wet een tijdperk van meer dan vierhonderd jaren verliep; opdat niemand zou kunnen zeggen, dat de belofte en de wet één en dezelfde zaak was. Het is nu duidelijk, dat belofte en wet geheel onderscheiden zijn, en dat beiden hun bijzonder doel hebben. Toen God tot Abraham zei: "Ik zal u en uw zaad na u het ganse land Kanaän tot een eeuwige bezitting geven," voegde Hij er niet bij: indien u namelijk zo of zo handelt. De belofte was onvoorwaardelijk; zij hing alleen van de goedheid Gods af, en daarom kon zij door de wet niet te niet gedaan worden. Bij de wet echter hing alles van de wandel af; "die deze dingen doet, zal door daardoor leven;" en "vervloekt is een ieder, die niet blijft in alles, wat in het wetboek geschreven is, om dat te doen." De wet plaatst de mens op een geheel anderen grond. Indien ik iets verkrijg door hetgeen ik daarvoor gegeven of gedaan heb, dan is dit niet meer uit genade, maar uit verdienste. "*Want als de erfenis op grond van de wet is, dan is zij niet meer op grond van de belofte*" (vs. 18) - en dus niet meer uit genade. En indien dit waar is, hoe zouden wij dan ooit de belofte kunnen verkrijgen, daar alles wat wij verdiend hebben de vloek is?

Maar waartoe is dan de wet? Want indien God de erfenis door de belofte wilde geven, waarom gaf Hij dan de wet? Omdat er nog een andere vraag tussen God en de mens moest behandeld worden, namelijk de vraag der gerechtigheid. De genade, die de zegeningen wil schenken en die ze reeds tevoren belooft, is niet de enige zaak, die God bezighoudt, hoewel zij de enige bron van zegen voor ons is. De zonde en de schuld des mensen moesten geheel aan het licht treden, en de mens tot het gevoel van zijn verantwoordelijkheid gebracht

worden. *"Waartoe dan de wet? Ter wille van de overtredingen werd zij er bijgevoegd"* (vs. 19). Er wordt niet gezegd: om der zonde wil, daar God nooit iets kan doen, om de mens tot zondaar te maken; maar *"ter wille van de overtredingen"*. De zonde was reeds aanwezig, toen de wet kwam; de wil des mensen was reeds vóór dien tijd in opstand tegen God; getuige de noodzakelijkheid van de zondvloed. De zonde is dus niet door de wet, maar de wet werd gegeven om de zonde openbaar te maken, om te tonen hoe de verwerping van God alle palen overschreed. De wet stelt de waren zedelijke toestand des mensen aan het licht; zij openbaart het vreselijk verval, waarin de mens door de zonde gekomen is. En dit is van groot belang, daar wij onzen waren toestand noodzakelijk moeten leren kennen, zullen wij de genade kunnen verstaan.

Nadat God dus de wet aan de Israëlieten gegeven had, waren zij niet alleen zondaars, maar ook overtreders. Als opstandelingen tegen Gods gezag werden zij verkrachters van zijn wet. *"Maar de wet is daarbij gekomen, opdat de overtreding zou toenemen"*. Voordat de tien geboden gegeven waren, had men met enig recht kunnen zeggen: wij zien niet in, dat afgodendienst of het niet houden van de Sabbat zonde is. De wet echter nam iedere verontschuldiging weg. Maar *"voor de rechtvaardigen is de wet niet gesteld,"* hoewel men haar in onze dagen dikwijls als leefregel wil gebruiken. De wet was het richtsnoer van de dood voor een' zondaar; Christus is het richtsnoer van het leven voor een' heilige. De wet is vanwege de overtredingen er bij bijgevoegd, *"totdat het zaad zou komen waaraan de belofte was gedaan; de wet die door engelen werd verordend in de hand van een middelaar"* (vs. 19). Dat zaad is nu gekomen, en de wet heeft haar einde bereikt. Zij blijft steeds zeer belangrijk om de zondaar te overtuigen wat een zondig mens voor God moet zijn; maar zij is niet het afschijnsel Gods, of het richtsnoer voor de heilige. Dit is Christus en Christus alleen.

Bovendien is zij *"die door engelen werd verordend in de hand van een middelaar"*. Dit toont nog duidelijker het

onderscheid met de belofte, die onmiddellijk door God aan de mens werd gegeven zonder de bemiddeling van engelen of van een menselijke scheidsrechter. Bij de wet treedt de bemiddeling van de mens op de voorgrond. Zij was niet slechts een gebod, zij maakte de verkrijging van de belofte niet alleen van de trouwe Gods, maar ook van die van mensen afhankelijk. Er moesten noodzakelijk twee partijen zijn, anders was er geen middelaar nodig geweest. De engelen uit de heerlijkheid, die geen deel aan de belofte hadden, vergezelden naar de wil van God de afkondiging van de wet met de glans van hun aanschijn (Zie Ps. 68). Hij zelf echter, de God van de engelen en van Israël, was verborgen; Hij was in Zijn heiligheid met wolken en vuur en dikke duisternis omgeven. Wat een oneindig verschil is er dus tussen de wet en de belofte! Bij de eerste getuigde alles van de afstand, die ertussen God en het volk bestond; bij de laatste zien wij, dat God persoonlijk en in liefde komt, spreekt en werkt. Er is geen middelaar nodig, daar de belofte onvoorwaardelijk op Christus bevestigd is. God wendt zich rechtstreeks tot iedere bekeerde ziel, gelijk Hij zich tot Abraham wendde; ja, wij staan Hem nu, sinds de verlossing volbracht en Christus opgestaan is, veel nader.

*“Een middelaar nu is niet middelaar van een, maar God is een”* (vs. 20). Onder de wet staan God en de mens als twee partijen tegenover elkaar: en tussen die beiden is een middelaar. Mozes bracht de woorden van de Heer tot Israël en Israëls antwoord tot de Heer. Mozes stond dus tussen God en de mens; en wat was het gevolg? Aan de zijde Gods bleef alles zeker; aan de zijde des mensen werd alles gebroken. zo was het, zo is het en zo moet het zijn; en dit ligt niet aan een gebrek in de wet, maar aan de schuld en verdorvenheid des mensen. Uitgenomen in zijn eis hangt de wet niet alleen van God af, maar, dank zij God! de belofte hangt alleen van Hem af. Onder de wet is de mens in zekeren zin de handelende persoon. Hij geeft aan God, en God niet aan hem. Toen God echter aan Abraham het land beloofde, was het zijn eigen, vrije, onafhankelijke gave. In de wet zijn twee partijen, en alles

vervalt in het niet, daar de mens de een partij is om wie zich alles draait; en wat is er van hem te verwachten?! Bij de belofte is slechts één partij; en daar kan niets verbroken worden, omdat God veranderen noch liegen kan; zijn belofte moet vervuld worden. Daarom is de gevolgtrekking van de apostel volkomen juist: *“Een middelaar nu is niet middelaar van een, maar God is een”* dat wil zeggen: Waar de wettische bemiddeling noodzakelijk is, moeten twee partijen zijn; en de een partij is in dit geval de zondaar, en daarom is alles verloren. "God echter is één." Dit is het karakter en de kracht van de belofte. God staat alleen, Hij voert alles uit - alles wat Hij beloofd heeft; en de gelovige heeft slechts te danken, de zegen te genieten en waardiglijk daarin te wandelen.

*“Is dan de wet in strijd met de beloften van God? Volstrekt niet! Want als er een wet gegeven was die levend kon maken, dan zou de gerechtigheid inderdaad op grond van de wet zijn”* (vs. 21). De wet beloofde de zegen onder voorwaarde van de gehoorzaamheid van de mens. Indien zij tegelijkertijd het leven had kunnen geven, dan zou deze gehoorzaamheid gevolgd en de belofte verkregen zijn. Maar nu had het tegendeel plaats; want zowel Joden als heidenen waren van natuur zondaars. Zonder de wet is de mens een slaaf van zijn onbeteugelde hartstochten, en onder de wet toont hij dat door zijn overtreding. Daarom zegt Paulus: *“Maar de Schrift heeft alles onder de zonde besloten”* De waarheid der Schrift is een zegel, dat alles - de Joden door overtreding en de heidenen door wetteloosheid - onder de zonde besloten had; *“opdat de belofte op grond van geloof in Jezus Christus gegeven zou worden aan hen die geloven”* (vs. 22); niet aan de Joden, als zodanig, maar aan de gelovigen. *“Maar voordat het geloof kwam, waren wij als gevangenen onder de wet, in verzekerde bewaring tot op het geloof dat geopenbaard zou worden. De wet is dus onze tuchtmeester geweest tot op Christus, opdat wij op grond van geloof gerechtvaardigd zouden worden”* (vs. 23, 24). De wet hield de Joden in bewaring, als in een vesting of in een gevangenis; zij was tevens een tuchtmeester, totdat Christus

kwam; evenals reeds vroeger gezegd werd: *"Maar de wet is daarbij gekomen, opdat de overtreding zou toenemen totdat het zaad zou komen waaraan de belofte was gedaan "*

De wet was geenszins de leidsvrouw tot Christus; want de werking van de wet is veeleer een bediening van de dood en de verdoemenis, zoals in 2 Korinthe 3 duidelijk geleerd wordt. Wel kon God het volk onder het oordeel van de dood brengen, en het later door Christus weer daarvan verlossen; maar een in zichzelf dodende kracht kon nimmer het middel zijn om het volk tot Christus te brengen. "De wet was onze tuchtmeester." Zij had de dienst van een knecht, die het opzicht over onmondigen heeft, en zij behandelde met gestrengheid degenen, die onder haar waren, totdat Christus kwam. Hoewel zij kinderen van het koninkrijk waren, werden zij toch als knechten onder de wet gesteld. Hoewel de Galaten heidenen, en derhalve nooit onder de wet geweest waren, maakt de apostel hen echter met de handelingen Gods bekend, opdat zij des te beter de genade zouden verstaan. Want de Joden openbaarden, juist als overtreders van de wet, hoe boos en verdorven het menselijke hart is. Het werd daarin duidelijk, dat er geen hoop op redding was, behalve in Christus. Door Hem wordt men vrijgemaakt van de wet. *"Maar nu het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder een tuchtmeester"* (vs. 25). Zelfs de gelovige Joden waren niet meer onder de wet. Zodra zij Christus aannamen, verlieten zij de heerschappij van de wet en onderwierpen zich aan Christus. Hij is de Heer en Meester der christenen. De Jood had de wet als zijn opvoeder gehad; maar zodra hij Christus bezat, hield de dienst van de wet op, en kwam hij onder een geheel nieuwe heerschappij.

Men lette nu op de merkwaardige verandering in vs. 26. Het is niet meer "wij" maar "u". *"Want u bent allen zonen van God door het geloof in Christus Jezus "* (vs. 26). Hij richt zich nu tot de Galaten, die natuurlijk zondaars uit de heidenen geweest waren, en zich toch in de nauwe gemeenschap als zonen van God konden verheugen. U, dit is de redenering van de apostel, bent door het geloof in Christus tot deze gemeenschap

gebracht zonder de tussenkomst van de wet. Paulus had hen niet eerst de wet en daarna Christus verkondigt, maar eenvoudig "Jezus en de opstanding." En door het geloof aan dien Jezus waren heidenen zowel als Joden zonen Gods; want dit geloof brengt de mens onmiddellijk in de tegenwoordigheid Gods en maakt van hem een zoon van de Vader der heerlijkheid. Er bleef geen plaats over voor de tuchtmeester; men was niet meer onmondig, maar zoon; en men had deel aan al de voorrechten, die in Christus zijn. *Want u allen die tot Christus bent gedoopt, hebt Christus aangedaan*" (vs. 27). Door onzen doop belijden wij, dat wij een' Heiland toebehoren, die gestorven en opgestaan is. "Weet u niet," zegt de apostel elders, "dat zo velen als wij tot Christus Jezus gedoopt zijn, wij tot *zijn dood* gedoopt zijn?" En de dood van Christus sluit voor altijd een verbinding met de wet buiten. Tot aan de dood had de wet een rechtmatige eis aan de Joden; maar wanneer hij Christus, als gestorven en opgestaan, aanneemt, is hij van haar vrij, en komt hij in een geheel nieuwe toestand. Zijn verbintenis met de eersten man is verbroken, hij behoort nu aan een ander. Indien hij later beproeft Christus en de wet te verenigen, dan gelijkt hij een vrouw, die twee mannen heeft. De gevolgen hiervan zijn makkelijk te begrijpen. Wie heeft niet een christen ontmoet, die zich heden verblijdt en morgen ter neergeslagen is? Hij is onzeker of hij het eeuwige leven heeft, hij vreest bij de gedachte aan de komst van de Heer, hoewel hij Christus liefheeft en aanbidt. Hoe komt dit? Omdat hij niet weet, wat het zegt aan de wet gestorven te zijn. Het is daarom geen wonder, dat hij zo ongelukkig is, want de wet veroordeelt hem en doet hem vrezen nog eenmaal te zullen omkomen. Hoe heerlijk is het daarom te horen, dat Christus alle banden verbroken heeft! Mijn doop is de belijdenis, zelfs wanneer ik een Jood ben, dat ik aan de wet gestorven ben; "overmits wij dien gestorven zijn onder welken wij gehouden waren." *"Dus bent ook u, mijn broeders, voor de wet gedood door het lichaam van Christus, opdat u aan een ander toebehoort, aan Hem die uit de doden is opgewekt"*. Het zou natuurlijk zeer gevaarlijk zijn, indien wij, na van de wet te zijn vrijgemaakt, niet aan een ander



toebehoorden. Men zou dan ligt kunnen denken: nu kan ik doen, wat ik wil. Wanneer men echter Christus toebehoort, dan komt men met een nieuw gevoel in een nieuwe betrekking. Ik behoor *Hem* toe, en ik moet doen, wat *Hem* welbehaaglijk is.

Het doel van het geheel is aan te tonen, dat, hoe gewichtig de wet ook mocht zijn om de overtredingen des volks aan het licht te stellen, zij niet is voor diegene, die Christus bezit, daar zijn zonde geoordeeld en hij in een geheel nieuwe toestand gekomen is. *“Daar is geen Jood of Griek, daar is geen slaaf of vrije, daar is geen man of vrouw; want u bent allen een in Christus Jezus. En als u van Christus bent, dan bent u Abrahams nageslacht en volgens belofte erfgenamen”* (vs. 28, 29). Om de beloften te verkrijgen, was het niet nodig een Jood en heiden onder de wet zijn; men moest in Christus zijn; dat was voldoende, ja de enig mogelijke manier om ze te verkrijgen. Want indien men ze door de wet wil verkrijgen, verliest men ze; indien men echter Christus aanneemt, bezit men ze. Hij is het ware zaad Abrahams, en bezit ik Hem, dan bezit ik al de beloften Gods. *“Want hoeveel beloften van God er ook zijn, in Hem is het ja; daarom is ook door Hem het Amen, tot heerlijkheid van God door ons”*.

## HOOFDSTUK 4

Indien nu de wet en de beloften, hoewel beiden van God zijn, in beginsel, karakter en doel zo geheel van elkaar verschillen, welke was dan de toestand der gelovigen onder het Oude Testament, en welke is hun tegenwoordige betrekking tot God? Deze vragen worden ons in de eerste helft van dit hoofdstuk beantwoord, waar de apostel nogmaals op het gezegde terugkomt.

*“Maar ik zeg: zolang de erfgenaam onmondig is, verschilt hij in niets van een slaaf, hoewel hij heer is van alles; maar hij staat onder voogden en rentmeesters tot op de tijd door de vader vooraf bepaald.”* (vs. 1, 2). Hier wordt dus nauwkeurig het standpunt beschreven, dat de gelovigen onder het oude verbond of de wet innamen. Zij waren aan een onmondig kind gelijk, dat naar de gedachte van de vader niet in rechtstreekse betrekking tot hem staat, maar evenals een knecht bevelen ontvangt, zonder de beweegredenen daarvan te kennen. Zij waren erfgenamen, zij zouden met Abraham, Izak en Jakob aan tafel zitten; - hierin bestond het onderscheid niet. Ook was de wedergeboorte in alle tijden en onder alle bedelingen dezelfde, hoewel nu een grotere volheid van genade geopenbaard is. Vanaf het begin, zowel vóór als na de zondvloed, onder en zonder de wet, was de erfgenaam een heer van alles. Maar ondanks dit alles stonden zij niet in rechtstreekse verbinding met de Vader en zijn raadsbesluiten in Christus, maar waren onder voogden en verzorgers gesteld. Als onmondigen waren zij, *in slavernij onder de elementen van de wereld*” (vs. 3). Weliswaar had God hen in dit stelsel geplaatst, maar toch waren zij in dienstbaarheid. Zij waren onder voogden en verzorgers *“tot op de tijd door de vader vooraf bepaald... maar toen de volheid van de tijd gekomen was, zond God zijn Zoon, geboren uit een vrouw, geboren onder de wet, opdat Hij*

*hen die onder de wet waren, vrijkocht, opdat wij het zoonschap zouden ontvangen " (vs. 4, 5).*

Zodra, de bepaalde tijd gekomen was, zond God Zijn Zoon. God zelf deed dit; Hij zelf werkte. Hij handelde in onbeperkte goedheid om zijn eeuwige raadsbesluiten te vervullen en zijn gehele wezen te openbaren. De wet eiste werken en openbaarde, dat de mens het tegendeel was van hetgeen hij volgens haar moest zijn. De Zoon echter komt, en eist niets. In zijn relatie tot de mens werd Hij op tweeërlei wijze geopenbaard: - als een mens geboren uit een "vrouw," en geboren "onder de wet." Hij moest mens zijn om het kind van Adam onder alle omstandigheden tegemoet te komen, en Hij moest een Jood zijn, om de wet en de beloften te vervullen. Hij kwam in volmaakte genade. De zonde en de dood waren door de vrouw gekomen - ook Christus kwam in deze wereld, geboren uit een vrouw. De wet was gekomen, had alle hoop van de mens vernietigd en hem onder de vloek gebracht - ook Christus kwam, geboren onder de wet. Hij kwam waar de mens was. Hij nam die plaats in genade in zonder zonde, maar met de gehele verantwoordelijkheid, die daaraan verbonden was, en aan welke Hij alleen beantwoorden kon. Dit alles nu geschiedde om degenen te verlossen, die onder de wet waren; want het houden van de wet alleen, zou niemand hebben kunnen verlossen. Het was voor de gerechtigheid Gods noodzakelijk, dat Hij een volmaakt mens onder de wet, een volmaakt Israëliet, de volmaakte Zoon van God over de wet was; maar om "*hen die onder de wet waren, vrij te kopen*" moest Hij sterven. Zijn gehoorzaamheid kon ons niet verlossen; Hij moest een vloek worden voor ons, Hij moest onze plaats innemen en door God geoordeeld worden. God wilde niet, dat zijn kinderen in dienstbaarheid zouden zijn. Hij wachtte integendeel met vreugde de heerlijke ogenblik af, dat de dood van Christus Hem het volle recht zou geven, zijn volk uit die toestand te verlossen en in een geheel nieuwe te brengen, in welke door de dood, de boeien van de wet voor altijd zouden verbroken zijn.

Maar dit is niet alles. De bevrijding van de boeien van de wet was voor God niet voldoende. Hij zond zijn Zoon, om degenen, die onder de wet waren, te verlossen, "*opdat wij het zoonschap zouden ontvangen*" (vs. 5). En opdat niemand zou denken, dat deze verlossing alleen voor de gelovigen uit Israël was, richtte de apostel zich terstond tot de heidenen. "*En omdat u zonen bent, heeft God de Geest van zijn Zoon in onze harten uitgezonden, die roept: Abba, Vader!*" (vs. 6). Van nature waren zij heidenen en hadden in onwetendheid en afgoderij geleefd; maar door de Geest van de genade waren zij van alles verlost en door het geloof in Christus tot kinderen van God gemaakt geworden. De zending van de Heilige Geest, door wie zij "*Abba, Vader!*" riepen, bewees hun aanneming, tot kinderen. "*En omdat u zonen bent, heeft God de Geest van zijn Zoon in onze harten uitgezonden*" - zowel in de harten van gelovige Joden, als in die van gelovigen uit de heidenen. De heiden, een vreemdeling en de Jood, die als een onmondige in niets van een dienstknecht verschilde, waren nu beiden zonen geworden; beiden stonden nu in rechtstreekse betrekking tot de Vader, van welke betrekking de Heilige Geest de macht en de getuigenis was. Het verlossingswerk, dat de Zoon voor hen volbracht, en dat zowel de Jood onder de wet als de heiden in zijn zonden nodig had, had hen beiden op dat heerlijke standpunt geplaatst. En wat is het gevolg van deze aanneming tot kinderen? "*U bent dus niet meer slaaf, maar zoon; en bent u zoon, dan ook erfgenaam door God.*" (vs. 7). Zodra men Christus aangenomen heeft, heeft men deel aan de volle zegen, die God voor zijn geliefde Zoon bestemd heeft. Men is dan niet alleen erfgenaam van dit of dat, maar erfgenaam van God. Alles, wat God bezit, alles, wat Hij aan de toekomstige dag van zegening zal bezitten, zal Hij met zijn kinderen delen. Wat een genade, wat een heerlijkheid!

Men zou evenwel kunnen menen, dat de heiden, omdat hij de wet niet kende, niet zo op eens die heerlijke plaats had kunnen innemen; maar men vergist zich. De Jood moest niet alleen van de zonde, maar ook van de wet verlost worden. De

heiden had niets als zonde en daarom was het werk, indien ik mij zo mag uitdrukken, bij hem veel eenvoudiger. De Jood had af te leren, de heiden slechts te leren. De heiden had zijn verdorven natuur, totdat hij plotseling door het licht van de goddelijke genade bekeerd werd; de Jood moest echter nog van de wet vrijgemaakt worden en werd dikwijls lang opgehouden door dat wat hem nog van het wettische stelsel aankleefde.

De apostel komt nu met een ernstige waarschuwing tot hen. "*Maar destijds, toen u God niet kende, hebt u hen gediend die van nature geen goden zijn; en thans, nu u God kent, ja nog meer, nu u door God gekend bent, hoe wendt u zich weer tot de zwakke en arme elementen, die u weer opnieuw wilt dienen?*" Het is duidelijk, dat Paulus hier tot de gelovigen uit de heidenen spreekt. Als heidenen kenden zij God niet, terwijl de Joden een zekere kennis van Hem onder de wet hadden. Wat wilden nu die christenen uit de heidenen doen? Wilden zij naar hun vroegere godsdienst terugkeren? O neen! Daaraan dachten zij niet; maar zij namen de beginselen van de wet aan. De apostel nu noemt de wet, waarvan hij elders zegt, dat zij "heilig, rechtvaardig en goed" is, "*zwakke en arme elementen*", zodra men haar als een middel tot rechtvaardiging wil gebruiken; en hij stelt haar onderhouding met de afgoderij der heidenen gelijk; - "*hoe wendt u zich weer tot de zwakke en arme elementen, die u weer opnieuw wilt dienen?*" Zij wensten weer in de dienstbaarheid van deze arme eerste beginselen te zijn, die werelds en vleselijk waren, zoals die, waarin zij vroeger geleefd hadden. De beginselen, door God aan Israël gegeven, hadden voor de christen hun waarde verloren. Als voorbeelden, als een voorlopige getuigenis van de werkelijkheden, die in Christus zijn, als schaduwen van Christus, waren zij nuttig. Zij dienden tot een toetsteen voor de mens in het vlees, om te zien of hij voor God bestaan en Hem dienen kon. Nu God echter de onbekwaamheid van de mens om zich te rechtvaardigen heeft bewezen, nu het lichaam van deze schaduwen gekomen is, is het terugkeren tot deze instellingen in waarheid een terugkeren

tot het standpunt van de mens in het vlees, tot een vleselijke godsdienst, die door mensen zonder bevel van God is ingericht en de mens op geen manier in relatie tot God kan brengen, is met één woord een terugkeren tot de afgoderij. Hoe ernstig zijn deze woorden voor allen, die er aan denken, hun godsdienst op de grond van de wet te plaatsen!

*"U onderhoudt dagen en maanden, tijden en jaren"* (vs. 10). Paulus vermaant hen over de onderhouding van die feesten, terwijl de christenen tegenwoordig zich verwonderen over hen, die ze niet houden. Wat een onderscheid! In het heidendom hadden de feesten een grote betekenis; en God veroorloofde ze in het Jodendom, daar zij een middel tot uitoefening van de godsdienst waren, die met het standpunt van Israël en het wereldlijk heiligdom overeenkwam. Het Jodendom was een menselijke godsdienst, hoewel door God verordend. Nu echter deze orde Gods niet meer in kracht is, is het terugkeren tot dit stelsel niets anders als een terugkeren tot het heidendom, uit hetwelk zij geroepen waren geworden om met Christus aan de hemelse dingen deel te nemen. Dáár was alles geheel veranderd; de onderhouding van deze bijzondere feesten en tijden, als een middel om God welbehaaglijk te zijn, is door de Heilige Geest geheel ter zijde gesteld.

Door deze toestand der Galaten was het hart van de apostel zeer bedroefd. Hij vreesde, of zij wel ware christenen waren. *"Ik ben bang voor u, dat ik misschien tevergeefs aan u heb gearbeid"* (vs. 11). Zó had hij nooit tot de Korinthiërs gesproken, hoe vele zonden ook bij hen aanwezig waren. En dit is geen wonder, daar wettische gezindheid zo'n bedrieglijke zaak is, omdat het zo mooi lijkt. Waar zij zich openbaart, gelooft men heiliger te zijn dan men werkelijk is. Ware heiligheid kan alleen gevonden worden, waar God het willen en volbrengen naar zijn welbehagen werkt.

De Apostel spreekt nu over zijn verhouding tot de heiligen in Galatië. De wettisch gezinde leraars beschuldigden hem, dat hij geen nauwgezette Jood was, dat hij zich van het gezag van de wet had losgemaakt. Zij zochten op deze wijze de Galaten

tegen hem op te zetten. In plaats van zich te verdedigen, bevestigt Paulus, hetgeen zij zeggen. "*Weest zoals ik, want ook ik ben als u, broeders; ik smeeik het u! U hebt mij geen onrecht aangedaan*" (vs. 12). Hij was vrij van de wet. Hij had het juk van het Jodendom afgeworpen en was net zoals iemand uit de heidenen, volkomen vrij. De dood en de opstanding van Christus hadden hem geheel van de wet gescheiden en op een nieuw standpunt geplaatst. Daarom zegt hij: "Weest zoals ik", weest toch vrij van de wet, daar gij haar in Christus gestorven bent. Neemt de plaats in, die u toekomt, omdat u weet, dat het de wil van God is, dat u in geen betrekking tot de wet staat. "*Weest zoals ik, want ook ik ben als u*" ik heb niets met de wet te doen, daar ik door Christus van haar ben vrijgemaakt. "*U hebt mij geen onrecht aangedaan*", door te zeggen; het is echt zo, ik ben vrij van de wet.

"*En u weet dat ik u de eerste maal in lichamelijke zwakheid het evangelie heb verkondigd; en de verzoeking voor u in mijn lichaam hebt u niet veracht of verafschuwd; maar u nam mij aan als een engel van God, als Christus Jezus*" (vs. 13, 14). Paulus was ver verwijderd om met iets te komen, wat de schijn had van vleeselijk vertrouwen of vleeselijk gezag. Hij was als een zwak, lijdend man tot hen gekomen; men kon de tekenen van zwakheid aan hem zien; want hem was een doorn in het vlees gegeven (2 Kor. 12), het was een of ander lichamen gebrek waardoor zijn persoon verachtelijk. Maar hoe hadden de Galaten hem niettegenstaande dit alles opgenomen? Zij hadden geen aanzien naar het vlees gezocht; zij waren zo vervuld met het evangelie, zo gelukkig de genade en de zegen van de waarheid te vinden, dat zij de apostel, in plaats van hem te verachten, als een engel Gods, ja als Christus zelf hadden ontvangen. "*Waar in prees u zich dan gelukkig? Want ik getuig van u dat u zo mogelijk uw ogen uitgerukt en mij gegeven zou hebben*" (vs. 15). Tot zo'n offer waren zij toen in staat geweest; zij hadden alles voor hem over gehad, ja, zelfs hetgeen hun het liefste was, zouden zij voor hem over hebben gehad.

Maar nu waren zij, helaas, heel anders gestemd. De apostel moest met de vraag tot hen komen: *"Ben ik dus uw vijand geworden door u de waarheid te zeggen?"* (vs. 16). Wat treurig! Vroeger was hij als een engel Gods, ja als Christus Jezus door hen ontvangen en nu was hij hun vijand geworden. Dat was de invloed der valse leraars. En wat voor doel hadden zij daarbij? *"Hun ijveren voor u is niet goed"* - is het antwoord van de apostel – *"zij willen u van mij afscheiden, opdat u voor hen ijver betoont"* (vs. 17). De valse leraars wilden hen voor zich winnen; zij wilden hen van andere leraars, die niet tot hun partij behoorden, uitsluiten, opdat zij hen zouden aanhangen. Paulus leer over de vrijheid van de wet was een doorn in hun oog, en daarom wilden zij de Galaten van hem aftrekken. Nu, zegt Paulus, *"Nu is het goed in het goede altijd ijver te betonen, en niet alleen wanneer ik bij u ben"* (vs. 18), heel anders was het gedrag van Filippenzen! Aan hen kon Paulus schrijven: *"Daarom, mijn geliefden, gelijk gij te allen tijde gehoorzaam zijt geweest, blijft, niet alleen zoals in mijn tegenwoordigheid, maar nu des te meer bij mijn afwezigheid..."* (Fil. 2:12). Zij wandelden in de tegenwoordigheid Gods; zij liepen hun loopbaan in zijn gemeenschap. Hun ijver nam zelfs toe, nadat de apostel hen verlaten had. Bij de Galaten vinden wij het tegendeel. Zij waren gedurende zijn afwezigheid tot een vleselijk gebruik van de wet vervallen, en hadden bijna al hun liefde voor hem en de eenmaal ontvangen zegeningen verloren. Dit bedroefde hem zeer, en hij roept uit: *"mijn kinderen, van wie ik opnieuw in barensweeën ben, totdat Christus gestalte in u krijgt. En ik wilde wel dat ik nu bij u was en op een andere toon kon spreken, want ik ben met u ten einde raad."* (vs. 19, 20).

De wettisch gezindheid had de waarheid zo zeer in hun zielen verzwakt, dat zij weer in de eerste beginselen van de genade moesten onderwezen worden. Het leven was aanwezig, maar het was niet ontwikkeld. Christus had geen gestalte in hun harten. Uiterlijk bewezen zij grote ijver, maar het genot en het getuigenis voor Christus was prijs gegeven. Paulus wist niet meer, wat hij van hen denken moest. Zijn liefde



voor hen was evenwel zo groot, dat hij bereid was op nieuw al die smarten door te maken, welke aan barensnood gelijk stonden, en welke hij al een keer voor hen had ondergaan, toen zij de kennis der waarheid ontvingen. Mozes zei: in dergelijke omstandigheden: *“Heb ik dit gehele volk ontvangen of heb ik het gebaard, dat Gij tot mij zoudt kunnen zeggen: Draag het in uw schoot, zoals een voedstervader een zuigeling draagt?”* (Num. 11:12). Maar bij Paulus was de liefde van Christus zo sterk, dat zij niet door ondankbaarheid verzwakt, of door miskenning gekrenkt kon worden. Een heerlijk getuigenis van de kracht van die liefde!

Na deze mooie verklaring spreekt de apostel opnieuw over de wet. Hij vraagt de Galaten: *“Zegt mij, u die onder de wet wilt zijn, luistert u niet naar de wet?”* (vs. 21), Het woord wet komt hier in twee betekenissen voor. Paulus wil zeggen: Jullie die onder de macht van de wet willen zijn, luisteren jullie niet, wat de boeken van de wet, de eerste schriften van de Bijbel, zeggen? Onder de wet wordt vaak het hele Woord van God verstaan, zoals in Psalm 19: *“De wet des HEREN is volmaakt, zij verkwikt de ziel”*. Wanneer echter gezegd wordt, dat de christen niet onder de wet is, dan is de bedoeling, dat hij niet onder bepaalde verplichtingen gesteld is om voor God te bestaan. Dit laatste wil de apostel hier aantonen. *“Zegt mij, u die onder de wet wilt zijn, luistert u niet naar de wet? - Want er staat geschreven dat Abraham twee zonen had, een van de slavin en een van de vrije. Maar die van de slavin was naar het vlees geboren en die van de vrije door de belofte. Deze dingen hebben een zinnebeeldige betekenis. Want dit zijn twee verbonden: het een van de berg Sinai die tot slavernij baart, dat is Hagar.”* (vs. 21-24).

In Hagar hebben wij dus het stelsel van de wet, hetwelk tot dienstbaarheid baart en van de erfenis uitsluit, terwijl wij in Sara het stelsel van de genade hebben, dat tot vrijheid baart en aan de erfenis deelachtig maakt. Deze beide stelsels konden niet verenigd worden; want de zoon van dienstmaagd was naar het vlees geboren en de zoon van de vrije door de belofte. De

wet en het verbond op Sinai stonden in betrekking tot de mens in het vlees. Zelfs indien er op de grondslag van de wet een betrekking tussen de mens en God mogelijk geweest was, zou dit altijd een betrekking tussen de mens in het vlees en een rechtvaardig God zijn geweest. Onder de wet vond de mens alleen slavernij. Haar doel was de wil te beteugelen, zonder die echter te veranderen. Het is van veel belang te begrijpen, dat de mens onder de wet gelijk staat met de mens in het vlees. Is hij wedergeboren, is hij met Christus gestorven en opgestaan, dan is hij niet meer onder de wet; want de wet heeft heerschappij over de mens, die hier beneden leeft.

*"Hagar nu is de berg Sinai in Arabie en komt overeen met het tegenwoordige Jeruzalem, want dit is in slavernij met haar kinderen"* (vs. 25). Hagar komt dus overeen met Jeruzalem hier beneden, dat onder de wet en daarom met zijn kinderen in slavernij is. De Galaten ijverden voor de wet en liepen op die manier gevaar kinderen van Hagar te worden. Zij verstonden echter de stem van de Schrift niet; anders zouden zij hebben ingezien, dat die geheel tegen hen was, daar zij duidelijk aantoonde, dat God de belofte niet aan de vervullers van de letter, maar aan de kinderen van de Geest schonk. Ieder godsdienstig stelsel, dat op de grondslag van de wet staat, heeft een Joods karakter. Men behoeft slechts de ogen rond te slaan om de waarheid hiervan te zien. Waarom heeft men prachtige gebouwen, of allerlei ceremoniën bij de dienst van God? Naar welk model is dit ingericht? De tempel is het model; en de bijzondere klasse van gewijde personen is een navolging van het Joodse priesterschap. Het is een navolging van hetgeen Gods Woord "het wereldlijk heiligdom" noemt. Voordat Christus kwam had de tempel een belangrijke betekenis; maar nadat Christus van de aarde verworpen en naar de hemel teruggekeerd is, is alles veranderd; en het hart van Gods kinderen moet ten hemel gericht zijn. Het ware heiligdom voor ons is de naam van Jezus. *"Waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben Ik in het midden van hen."* Helaas! Dit is in onze dagen zo weinig te vinden. De wettische gezindheid, die

slechts in de eerste beginselen in Galatië werkte is tegenwoordig tot een ontzettende hoogte geklommen. En wat is het gevolg? Men verlaat het standpunt van Izak om dat van Ismaël in te nemen.

*“maar het Jeruzalem dat boven is, is vrij, en dat is onze moeder”* (vs. 26). Het woord "aller" dat in de tekst van de Staten Vertaling is toegevoegd, waarschijnlijk om de zin op alle kinderen Gods te doen slaan; terwijl de ware tekst (zonder 'aller') veel beter is omdat de apostel het klaarblijkelijk van de Joden zegt. Hij wil zeggen: wij zijn niet langer kinderen van Jeruzalem, dat beneden is, maar wij behoren tot het Jeruzalem, dat boven is. Het aardse Jeruzalem heeft geen aantrekkelijkheid meer voor ons; wij behoren aan Christus en daarom bij het hemelse Jeruzalem. *“Want er staat geschreven: ‘Wees vrolijk, onvruchtbare die niet baart, barst los en juich, u die geen barensweeën hebt, want de kinderen van de eenzame zijn talrijker dan van haar die een man heeft’* (vs. 27).

Voor velen is deze plaats moeilijk te begrijpen, aangezien men meent, dat hier nog over Sara en Hagar wordt gesproken. Dit is niet het geval, omdat de gedachte aan het hemelse Jeruzalem aanleiding tot het aanhalen van deze plaats gaf. Zij is aan Jesaja 54 ontleend, waar de vreugde en heerlijkheid van het aardse Jeruzalem in het begin van het duizendjarig rijk wordt voorgesteld. Terugziende afgelopen dagen van haar lijden en de verwoesting, waarin deze stad nu is, roept zij uit: *“Wees vrolijk, gij onvruchtbare, enz.”* In het duizendjarig rijk, in die heerlijke dagen, zal Jehova weer haar man zijn. Hij was dit ook onder de wet; maar vanwege haar zonde heeft Hij haar verlaten, en zij is eenzaam en verwoest. Maar op de bestemde tijd, voordat zij zelfs nog uit de gevangenschap en de onderdrukking van de volken verlost is, zal de genade beginnen te werken; en allen, die tot Christus zijn gebracht, worden in zekere zin tot haar kinderen gerekend. Daarom heeft zij nu, terwijl zij eenzaam is, meer kinderen dan in de tijd, toen Jehova haar man was. Onder de wet had Jeruzalem maar weinig kinderen, maar onder het evangelie, waar zij zonder man is,

heeft zij een grote menigte. De apostel spreekt hier niet van de Gemeente, die een verborgenheid was, in God verborgen, en die een veel hoger standpunt inneemt. Hij zegt hier alleen, dat het evangelie wat de belofte betreft uit Jeruzalem gekomen is, en wij daarom als haar kinderen kunnen beschouwd worden. In de die heerlijke tijd zal Jeruzalem op de tijd van haar eenzaamheid en verwoesting terugzien; en met het oog op de christenen, die dan hun plaats in de hemelse gewesten zullen hebben, en die de Heer tot de kinderen van de verlaten vrouw zal rekenen, zal zij uitroepen: *"Wees vrolijk, onvruchtbare die niet baart, barst los en juich, u die geen barensweeën hebt, want de kinderen van de eenzame zijn talrijker dan van haar die een man heeft"*.

*"U echter, broeders, bent kinderen van de belofte naar het voorbeeld van Izaak. Maar zoals destijds hij die naar het vlees geboren was, hem vervolgde die naar de Geest was, zo ook nu"* (vs. 28, 29) - gelijk toen Ismaël deed, zo doen nu de Joden. *"Maar wat zegt de Schrift? 'Drijf de slavin en haar zoon uit; want de zoon van de slavin zal geenszins erven met de zoon van de vrije'."* (vs. 30). Hoe beslist weerspreekt dit allen die menen, dat een christen nog iets met de wet heeft te doen. Om te erven, moet men een zoon van de vrije zijn, en niet zoals zij tot beiden willen horen. De een moet uitgeworpen worden. Wet en genade, geest en vlees gaan nooit tezamen. *"Daarom, broeders, zijn wij geen kinderen van een slavin, maar van de vrije"* (vs. 31). De Joden, als zodanig, waren zonen van de slavin in slavernij; de christenen echter zijn zonen van de vrije. God zelf heeft ons tot zonen gemaakt; Hij zelf heeft ons in de opgestane Christus tot volle vrijheid gebracht.

De Heer geve ons steeds open ogen en een eenvoudig hart, om ons heerlijk standpunt te verstaan en het door een waardige wandel te verwezenlijken!

## HOOFDSTUK 5

*“Voor de vrijheid heeft Christus ons vrijgemaakt; staat dan vast en laat u niet weer onder een slavenjuk binden”* (vs. 1). Door het werk van Christus is de gelovige vrijgemaakt zowel van de zonde als van de wet. Onder de wet was de mens onder de vloek, daar hij in zijn eigen verantwoordelijkheid voor God stond; indien hij dus tot de wet terugkeerde, plaatste hij zich wederom onder de vloek. Daarom vermaant de apostel zo ernstig: “Staat dan vast, enz.”

De Galaten wilden, zoals wij al eerder zagen, de wet weer invoeren. Er kon dan ook een schijn van waarheid hiervoor gegeven worden. Men kon op de volgende wijze redeneren: God zelf heeft de besnijdenis ingesteld; niet alleen aan Israël, maar reeds vóór de wet heeft Hij haar bepaaldelijk geboden; en zij verbindt immers, als een zichtbaar teken, de gelovigen met Abraham, Izak en Jakob. Waarom zouden wij dan niet behouden, hetgeen God Abraham en zijn nakomelingen zo uitdrukkelijk bevolen heeft en dat wat de vaders zo gewaardeerd hebben? - Deze en dergelijke redeneringen konden de menselijke geest bezighouden. Maar de apostel, door de Heilige Geest geleid, laat het niet toe, dat men in enig opzicht de wet weer invoert. Welk nut de besnijdenis ook vóór Christus mocht gehad hebben, nu had zij geen waarde meer; in tegendeel: *“Zie, ik, Paulus, zeg u, dat als u zich laat besnijden, Christus u niets zal baten”* (vs. 2). Christus is niet alleen een volkomen, maar ook de enige Zaligmaker. Voegen wij dus iets bij Christus, dan vernietigen wij de behoudenis door Hem. Dit is van groot gewicht, daar velen zeggen: “Wij belijden op zichzelf hetzelfde; het enige onderscheid is, dat ik iets meer geloof dan u.” Ja, maar dit “iets meer” doet het geloof en de waarde van Christus te niet. Indien wij met iets komen, wat tot onze rechtvaardiging voor God door *ons* moet gedaan worden, dan is Christus ons van geen nut. Zo was het met de besnijdenis. Al

werd zij ook eenmaal met bijzondere plechtigheid door God ingesteld en iedereen, die zich niet aan haar onderwierp, met de dood bedreigd, zo heeft dezelfde God, die Christus gegeven heeft, haar geheel opgeheven. Zij heeft haar dienst volbracht; en door haar nu weer in te voeren, zou men het werk van Christus verduisteren, onteren, ja vernietigen. God heeft door haar als voorbeeld getoond, dat de oude mens als slecht en dood moest behandeld worden. Dit is geschied, toen Christus op het kruis voor ons tot zonde gemaakt werd; en de gedachte, om iets van de oude met de nieuwe mens, als een middel ter rechtvaardiging, te verenigen, is zeer beledigend voor het werk van Christus. Al maakten de Galaten ook een onderscheid tussen de zedelijke en ceremoniële wet, doordien zij toegaven dat de eerste de mens niet kon rechtvaardigen, de laatste echter een heerlijke betekenis had, de apostel bewijst hun dwaasheid. "*En nogmaals betuig ik aan ieder mens die zich laat besnijden, dat hij verplicht is de hele wet te houden*" (vs. 3). De besnijdenis kan niet van de wet gescheiden worden; want hoewel zij vóór de wet bestond, heeft God haar evenwel zo met de wet verbonden, dat zij het fundament van de wet is. Zodra men dus een *gedeelte* van de dienst erkent, is men voor het hele wettische stelsel verantwoordelijk; men is schuldig de hele wet te volbrengen.

Is dan niet ieder christen schuldig de wet te doen? Zeker niet! Hij zou een verloren mens zijn, indien hij schuldig was haar te onderhouden. Sommige christenen menen, dat Christus ons, behalve de vergeving, ook de kracht schenkt om de wet te onderhouden; maar dit bewijst een treurige onkunde in de waarheid van het evangelie. - Heeft dan een christen vrijheid om de wet te breken? Nog luider roep ik: *zeker niet!* Er is een groot onderscheid tussen geen schuldenaar van de wet te zijn en vrijheid te hebben de wet te breken. De Jood was een schuldenaar van de wet; en degene, die vrij is zijn eigen wil te doen, is een wetteloos en goddeloos mens. De christen staat echter op een andere grond. Hij is door de genade behouden, en is geroepen in de genade te wandelen. Het karakter van de

gerechtigheid, die God in hem zoekt, is van een heel andere aard; niet door de wet, maar door Jezus Christus tot heerlijkheid en eer van God. Christus en geenszins de wet is de maatstaf voor de wandel van de christen.

Men zou verder kunnen vragen: Maar was dan Christus zelf niet onder de wet? Voorzeker, "opdat Hij degenen, die onder de wet waren, zou verlossen;" maar Hij was ook boven de wet. De christen, zowel als de heiden, was nooit onder haar. Nadat wij door het geloof in Christus geplant zijn, staan wij op een heel andere grond, waar de wet niet kan toegepast worden. Op die manier wordt ieder christen, als uit de dood levend gemaakt, beschouwd om voor God vrucht te dragen. Hij is één plant met de gestorven en opgestane Christus. De wet is voor hem niet meer nodig om te beproeven of hij bekwaam is iets goeds te doen; want zodra hij Christus aannam, gaf hij dit alles prijs, en nam zijn standpunt in de gestorvene en opgestane. Hoe heerlijk is het, indien wij begrijpen, dat wij niet meer onder de wet, maar onder de genade zijn! En toch is het voor veel christenen zo moeilijk deze waarheid te verstaan. Terwijl de Galaten de wet met de rechtvaardigmaking in verband brachten, brengen velen in onze dagen haar met de heiligmaking in verband. De christen heeft echter noch in het een noch in het ander iets met haar te doen. Hij staat onder de genade. Alles is genade voor hem, zowel met betrekking tot zijn behoudenis als tot zijn wandel. De genade is de bron van alles, en God heeft haar volheid in Christus geopenbaard.

*"U bent van elke zegen in Christus beroofd, u die door de wet gerechtvaardigd wilt worden; u bent van de genade vervallen"* (vs. 4). Zo moest Paulus tot hen spreken; want het is onmogelijk in het werk van Christus te rusten, en tevens zich voor verplicht te houden de gerechtigheid naar de wet te volbrengen. Zodra men dit doet, staat men niet meer op de grond van de genade. De christen nu zoekt de gerechtigheid niet als een, die haar niet bezit, want hij is de gerechtigheid Gods in Christus deelachtig geworden, en Christus zelf is de maatstaf van deze gerechtigheid. Het geloof rust daarin, gelijk

God er in rust. Men verlaat de enige grond waarop God de gerechtigheid kan toerekenen, indien men de wet als een middel ter rechtvaardiging met Christus verbindt. God rechtvaardigt de zondaar. In het werk van Christus is God niet alleen genadig, maar ook rechtvaardig. Indien ik Christus bezit, dan is God net zo rechtvaardig door mij te rechtvaardigen, als wanneer Hij mij verdoemen zou, als ik Christus niet bezat. De gerechtigheid Gods, die de zondaar verdoemt, is dezelfde als die in Christus de zondaar rechtvaardigt. Maar bovendien maakt Hij hem aan de goddelijke natuur deelachtig. Hij rechtvaardigt hem niet alleen, maar geeft hem ook een nieuw leven. Hij ontvangt dit nieuwe leven, zodra hij Christus aanneemt. In Hem hebben wij met één woord de rechtvaardigmaking van het leven. En wat voor karakter heeft dit leven? Het is niet zoals dat van Adam; want dat zou ons niets baten, omdat Adam viel nadat hij levend gemaakt was. Christus echter liet zijn leven, opdat Hij het in de opstanding zou terugnemen; en daarom verliezen wij nooit het leven, dat Hij ons gegeven heeft; want ons leven is Christus, opgestaan uit de doden. Over Hem heeft de dood geen macht meer; en dus ook niet over ons. Wij kunnen natuurlijk lichamelijk sterven; maar wij spreken nu van het leven voor God, dat aan de ziel is medegedeeld; en dit leven is het leven van Christus, nadat Hij onze zonden op het kruis had weggenomen.

De apostel besluit zijn redenering met de woorden: "*Want wij verwachten door de Geest op grond van geloof de hoop van de gerechtigheid*" (vs. 5). Hij zegt niet, dat wij door de Geest uit het geloof verwachten "gerechtvaardigd te worden," maar de "hoop van de gerechtigheid". En wat is het voorwerp van deze hoop? Het loon van de gerechtigheid - de heerlijkheid Gods. Wij hebben deze rechtvaardigheid, maar nog niet de hoop daarvan; "*wij roemen in de hoop op de heerlijkheid Gods*" (Rom. 5:2). Christus geniet deze heerlijkheid al en daarom weten wij, wat deze gerechtigheid te verwachten heeft. Wij zullen bij Christus zijn in dezelfde heerlijkheid, die Hij heeft. Dat is de verwachting van de gelovige. Wij hebben het voorwerp van onze hoop nog



niet gezien en de heerlijkheid nog niet in bezit genomen; en daarom is het nu geheel een geloofszaak. Christus echter bezit haar, en daarom weten wij, waarop wij hopen; en wij weten dit door de Geest. Gelijk wij nu de gerechtigheid Gods bezitten, zullen wij ook zijn heerlijkheid bezitten. "Die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt." O, wat een heerlijk standpunt is het, waarop de gelovige in Christus geplaatst is!

De Galaten hoopten gerechtvaardigd te *worden*; maar de apostel zegt hun: U bent al gerechtvaardigd; en wanneer u meent dit door de besnijdenis noch vaster te maken, dan verliest u alles en wordt schuldenaars te doen, hetgeen de vloek over u brengt. "*Want in Christus Jezus heeft noch besnijdenis enige kracht, noch onbesneden zijn, maar geloof dat door liefde werkt*" (vs. 6). Hetzelfde geloof, dat ons rechtvaardigt en de heerlijkheid doet verwachten, werkt door de liefde en niet door de wet. De gelovige behoeft dus niet onder de wet te gaan; want wanneer zijn geloof door de liefde werkt, vervult hij hetgeen de wet zoekt, maar nooit te voorschijn brengt. En het geloof, dat door de liefde werkt, heeft zijn oorsprong en zijn rust in de liefde Gods. Het kent de behoudenis, die uit deze liefde voortkomt. De liefde Gods, geopenbaard in Christus, vervult het hart van de gelovige. Hij heeft een hoop, die hem niet beschaamt, omdat de liefde Gods in zijn hart is uitgestort door de Heiligen Geest. En hoe meer hij de volheid van de liefde Gods kent, des te meer is hij in staat God en de naaste lief te hebben.

Het hart van de apostel was diep bedroefd bij de gedachte aan het onheil, dat deze valse leer stichtte; en daarom breekt hij zijn bewijsvoering af met de woorden: "*U liep goed; wie heeft u tegengehouden, dat u de waarheid niet zou gehoorzamen? Die overreding is niet uit Hem die u roept*" (vs. 7, 8). Het was niet het werk van Hem, die hen geroepen had, dat zij zich zo spoedig door deze Joodse leer, die een grove dwaling was, hadden laten overreden. Slechts door de genade waren zij christenen geworden. "*Een beetje zuurdeeg doorzuurt het hele deeg*" (vs. 9). Is het niet zeer ernstig, dat hetzelfde

woord "zuurdeeg" dat in 1 Korinthe 5 gebruikt wordt om het ontzettende zedelijke verderf te beschrijven, in Galatië gebezigd wordt om de invoering van het stelsel van de wet onder de kinderen Gods te kenmerken? God behandelt het als een hoogst verderfelijke zaak. In het oog van de mens mogen de Korinthiërs schuldiger schijnen; maar het is de vraag niet, hoe de mens, maar hoe God daarover oordeelt.

*"Ik vertrouw van u IN DE HEER, dat u niet anders gezind zult zijn"* (vs. 10). De apostel krijgt zijn vertrouwen terug, zodra hij naar boven ziet. De genade, die hij in Christus deelachtig was, stelt hem gerust. Zag hij op hen, dan stond hij in twijfel; maar zag hij op Christus, dan had hij het vertrouwen, dat zij niet anders zouden gevoelen. Hoe schoon is het de onrust van de apostel te zien, als hij aan hen denkt, en daarna zijn vertrouwen, als zijn hart zich tot de Heer verheft. Zijn gedrongen stijl, zijn afgebroken en onsamenvangende woorden bewijzen duidelijk, hoezeer zijn hart ontroerd was. En geen wonder! De dwaling, die hij in hun midden zag, moest hun ziel van Christus scheiden en de heerlijkheid van Christus, de Verlosser, verduisteren. Het was een goed overlegd werk van de duivel, die het evangelie van Christus wilde vernietigen. En daarom roept de apostel uit: *"maar hij die u in verwarring brengt, zal het oordeel dragen, wie hij ook is"*.

Het is waarschijnlijk, dat de Joodse leraars er zich op beriepen, dat Paulus Timotheüs had laten besnijden en dus in tegenspraak met zijn leer gehandeld had. Paulus had evenwel niet tegen de beginselen Gods gehandeld, toen hij Timotheüs liet besnijden. Hij stopte daardoor de mond van de tegenstanders en bracht door de besnijdenis van Timotheüs de Joodse lasteraars tot zwijgen. Titus echter, die een Griek was, wilde hij niet laten besnijden, toen hij hem mee naar Jeruzalem nam. Dit mag menigeen eigennuttig toeschijnen; maar de genade kent de juiste tijd om vast te staan en toe te geven. Men moet de wijsheid van Gods Geest bezitten om te weten, waar men zijn vrijheid mag gebruiken, of waar men verplicht is, zo vast te staan als een muur. Toen Timotheüs besneden werd,

kwam de genade de vleselijke vragen tegemoet en niet de wet. Het was verre van de apostel de besnijdenis te prediken. *“Maar ik, broeders, als ik nog de besnijdenis predik, waarom word ik dan nog vervolgd? Dan is immers het struikelblok van het kruis te niet gedaan”* (vs. 11).

De Joden waren gewoonlijk de aanstichters van de vervolgingen, die Paulus door de heidenen werden aangedaan. De geest van het Jodendom, die godsdienstige geest van de natuurlijke mens, was steeds het bruikbare middel van de Satan in zijn strijd tegen het evangelie. Indien Christus het vlees zou erkennen, dan zou de wereld Hem goed kunnen verdragen, en zo godsdienstig zijn, als men wel wensen kon. Maar dan zou het niet meer de ware Christus zijn. Hij kwam als getuige, dat de natuurlijke mens verloren, verdorven en zonder hoop is, dood in zonden en misdaden, - dat er verlossing en een nieuwe mens nodig is. Hij kwam in genade, omdat de mens niet kon hersteld worden. De natuurlijke mens denkt de genade niet nodig te hebben; hij stemt niet toe, dat hij verloren en dood in zonden en misdaden is, dat het vlees werkelijk en volstrekt boos is. Predik slechts de besnijdenis, belijd de godsdienst van het vlees, onderwerp u aan de instellingen van mensen, en alle moeilijkheden houden op. De wereld zal uw evangelie aannemen; maar het is dan niet meer het evangelie van Christus. Men kan er zeker van zijn, dat het kruis en de door de genade volbrachte verlossing altijd een struikelblok zullen zijn voor de natuurlijke mens. Wat een treurige ervaringen heeft men sedert de dagen van de apostel niet doorgemaakt! De christelijke kerk heeft die Joodse beginselen niet alleen in haar midden opgenomen, maar is er geheel van doorzuurd. En, ach, hoe weinig wordt dit gevoeld, en hoe weinigen wagen het met Paulus te zeggen: *“Och, lieten zij die u opstoken zich maar verminken!”* (vs. 12)!

In de tweede helft van dit hoofdstuk bewijst Paulus, dat de vrijheid, de volkomen genade zonder de wet, met een heiligen wandel verbonden is. Veel gelovigen verstaan wel, dat Christus ons heeft vrijgemaakt met betrekking tot de rechtvaardiging;

maar zij kennen die vrijheid niet voor hun wandel voor God. Het treurige gevolg hiervan is, dat de een, die een nauwgezet geweten heeft, het in een wettische vorm van regelen en plichten zoekt, terwijl een ander, die onverschilliger is, zijn vrijheid zo ver uitstrekt, dat hij in menig opzicht aan de lusten van zijn natuur toegeeft, daar hij denkt, dat God, die weet dat in het vlees niets goeds woont, dit in zijn grote goedheid door de vingers zal zien. Bij beiden nu ontbreekt de kennis van de ware vrijheid en het bewustzijn van de inwoning van de Heilige Geest, als leven en kracht.

*“Want u bent geroepen om vrij te zijn, broeders; gebruikt echter de vrijheid niet als een aanleiding voor het vlees, maar dient elkaar door de liefde”* (vs. 13). God gaf de wet tot overtuiging van zonde; het vlees gebruikte haar om een gerechtigheid te verkrijgen. God handelt in genade om ons van de zondeheerschappij te verlossen; het vlees zou de genade willen gebruiken als een vrijheid om zonder gestraft te worden te zondigen. De christen echter is vrij van het zondejuk en van haar verdoemenis; de opgestane Christus is zijn leven en zijn gerechtigheid, en de Geest is de kracht en de leidsman van zijn wandel tot heerlijkheid Gods. In plaats van naar de begeerte van zijn vlees te leven, zoekt hij zijn naaste te dienen; en hij doet dit in liefde, omdat hij vrij is. Alzo wordt de wet vervuld, zonder dat wij onder haar juk zijn. *“Want de hele wet wordt in een woord vervuld, in dit: ‘U zult uw naaste liefhebben als uzelf’”* (vs. 14). De Galaten probeerden de wet te onderhouden; en wat was het gevolg? Dat ze elkaar beten en opaten. Dat was waarlijk niet de vervulling van de wet. Het is dan ook geheel iets anders de wet te onderwijzen dan te vervullen; men begint gewoonlijk met goede voornemens en eindigt zonder volbrenging. Is Christus echter het voorwerp van de ziel, dan wordt de wet vervuld zonder met haar bezig te zijn. Christus is de kracht Gods - de wet de kracht van de zonde; daarom kan Christus alleen ons tot het goede bekwaam maken. De wet is heilig, rechtvaardig en goed; maar wat voor heiligheid had zij bij hen gewerkt! *“Als u echter elkaar bijt en opeet, kijkt dan uit dat*

*u niet door elkaar verslonden wordt"* (vs. 15). Zij streden met degenen, die niet besneden waren, en op deze wijze verteerden zij elkaar. Dat was het treurige gevolg van hun ijveren voor die ellendige eerste beginselen. En zo gaat het altijd. De wet is een dodende macht, niet omdat de wet, maar omdat onze natuur slecht is. En de wet spreekt tot onze natuur; zij is aan de oude en niet aan de nieuwe mens gegeven. Maar indien de liefde werkt, dan is de wet vervuld. De wet eist deze liefde; maar de genade schenkt haar. Daarom heeft men ook geen kracht over de zonde, zolang men onder de wet is; maar zodra men de Geest Gods bezit, heeft men deze kracht. *"Maar ik zeg: wandelt door de Geest, en u zult de begeerte van het vlees geenszins volbrengen"* (vs. 16). Indien men door de Geest geleid wordt, volbrengt men de begeerlijkheid des vleeses niet. *"Want het vlees begeert tegen de Geest, en de Geest tegen het vlees; want deze staan tegenover elkaar, OPDAT U NIET DOET WAT U WILT"*.

Er zijn twee tegenover elkaar staande krachten. Het vlees probeert te verhinderen, dat wij naar de Geest wandelen, en de Geest weerstaat de werkzaamheid van het vlees. Het vlees is in mij en de Geest woont bij mij en die Geest is geheel in overeenstemming met de wensen van mijn ziel, en geeft mij kracht om het goede te doen en het kwade te weerstaan. In de strijd tussen vlees en Geest word ik geroepen de partij van de Geest te kiezen; en daartoe geeft de Geest zelf mij kracht. Wanneer ik mij dan door de Geest laat leiden, doe ik niet, wat ik van nature zou willen doen. - Er is echter dikwijls een andere uitlegging van deze plaats gegeven; men heeft haar namelijk met Romeinen 7 in verband gebracht. In Romeinen 7 zien wij echter uit de zes eerste verzen, dat daar de ervaring beschreven wordt van een ziel, die onder de wet is. Daarom is daar ook geen spraak van de Heilige Geest. Wij vinden daar een mens, wiens wil en geweten vernieuwd is, die de zonde haat en de gerechtigheid liefheeft, omdat zij van God is, maar evenwel het kwade, wat hij niet wil, doet, en het goede, wat hij wil, niet doet. Hij gelooft in Christus, maar hij kent de vrijheid

niet. Hij kan de dood en de opstanding van Christus niet op zijn toestand toepassen. Hij weet niet, dat hij niet meer in het vlees, maar in de Geest is, dat hij gestorven is en nu in Christus voor God staat. Zodra hij echter de dwaasheid inziet van de wet op zich toe te passen en zodra hij de Verlosser ziet, dan roept hij met een dankbaar hart uit: *"God zij echter dank door Jezus Christus onze Heer!"* Nu is hij volkomen gelukkig ook bij het bewustzijn, dat de oude natuur nog in hem is. Nu is hij bekwaam om de waarheid van het achtste hoofdstuk te verstaan, en te zeggen: *"Zo is er dan nu geen veroordeling voor hen die in Christus Jezus zijn; want de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en de dood."* Alle banden zijn verbroken, - hij is met Christus opgestaan uit de doden en hij heeft in Hem een nieuw standpunt ingenomen, dat niet door de wet, of door de zonde kan aangetast worden. Nu hij dit alles heeft ingezien, is hij ook door de Geest in staat om het vlees te weerstaan en zijn begeerten niet te volbrengen; hij is in staat om, gelijk wij hier vinden, tegenover het vlees de partij te kiezen voor de Geest.

*"Maar als u door de Geest geleid wordt, dan bent u niet onder de wet"* (vs. 18). Dit is het noodzakelijk gevolg. Onder de leiding van de Geest kan men niet onder de wet zijn. Hoe beslist is deze uitspraak; maar hoe weinig wordt zij in onze dagen verstaan! De persoonlijke omgang met God, zowel als de dienst van God hebben meest een wettisch karakter. Men is niet onder de wet, wanneer men de wet gebruikt om een arm, goddeloos mens van zijn zonden te overtuigen, maar wanneer men de wet als een leefregel beschouwt, die mij door God gegeven is om daarnaar te wandelen, of wanneer ik God bid, dat Hij mij in staat stelt de tien geboden te onderhouden. Wij zijn christenen; en daarom, *"als u door de Geest geleid wordt, dan bent u niet onder de wet"*.

De apostel toont nu het onderscheid aan tussen de werken van het vlees en de vruchten van de Geest. *"Nu is het duidelijk wat de werken van het vlees zijn: hoererij, onreinheid, losbandigheid, afgodendienst, toverij, vijandschappen, twist,*

*jaloersheid, toorn, partijzucht, tweedracht, sekten, afgunst, moorden, dronkenschappen, zwelgprijzen en dergelijke*" (vs. 19-21). En om de christenen ernstig te waarschuwen aan geen van deze dingen toe te geven, laat hij hierop volgen: "*waarvan ik u tevoren zeg, zoals ik ook tevoren heb gezegd, dat wie zulke dingen bedrijven, Gods koninkrijk niet zullen beërven.*"

"*Maar de vrucht van de Geest is: liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing*" (vs. 22). De apostel begint met de "liefde" - met datgene, wat van God is en rechtstreeks van Hem komt; zij is meer dan iets anders het middel tot de kennis van het karakter Gods. Daarna noemt hij hetgeen door de liefde Gods te voorschijn wordt gebracht: "*blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, trouw*" Daarna geeft hij het karakter der onderlinge gemeenschap aan - "*zachtmoedigheid,*" en spreekt eindelijk van de "*zelfbeheersing*" waardoor de natuur in bedwang wordt gehouden. Dit alles zijn vruchten van de Geest; en de apostel voegt er bij "*Tegen zulke dingen is geen wet*" (vs. 23). De wet kan zulke vruchten nooit te voorschijn roepen; maar zij zal diegene, die ze voortbrengt, niet veroordelen. Zij vindt niets te veroordelen in hen, die naar de Geest wandelen. Dit is onmogelijk; want "*zij die van Christus Jezus zijn, hebben het vlees met de hartstochten en de begeerten gekruisigd*" (vs. 24). Zij hebben zich met hun gehele natuur aan het oordeel des doods onderworpen; zij *hebben* het vlees gekruisigd. Wij weten dat dit volkomen in Christus geschied is, dat deze kruisiging van het vlees met de haar beweegredenen en begeertes op het kruis van Christus voltrokken is, en daarom is dit waar van iedere gelovige. Wanneer nu iemand mocht vragen: maar moet ik dan het vlees niet kruisigen? Dan antwoord ik hem: Dit is al gebeurt; u hebt alleen te geloven, en in de kracht van dit geloof te wandelen. O, wat een troost is het te weten, dat het vlees geoordeeld is! Niets kan ons meer kracht geven, dan het bewustzijn, dat wij niet meer in het vlees, maar in de Geest zijn. "*Als wij door de Geest leven, laten wij ook door de Geest wandelen*" (vs. 25).

De kracht en het richtsnoer tot heiligheid zijn in de Geest. En de Heilige Geest zal zijn kracht in ons werken, als ons oog op Christus gericht is. Vertrouwen wij op ons zelf, of zoeken wij iets in ons zelf, dan zullen wij zien, dat God het middel van ons zelfvertrouwen tot onze tuchtiging gebruikt. Daarom *"laten wij niet streven naar ijdele eer, terwijl wij elkaar tergen en afgunstig zijn op elkaar"* Moge het steeds ons oprecht streven zijn om door de Geest te wandelen, dan zullen wij in afhankelijkheid van God in alles tot verheerlijking van Christus leven!



## HOOFDSTUK 6

Wanneer wij door de Heiligen Geest het leven bezitten, zijn wij verplicht door de Geest te wandelen. De wandel moet de uitdrukking van het innerlijke leven zijn. Dit leven wordt door God alleen volkomen gekend; de wandel echter openbaart dit leven voor de ogen van mensen. De apostel had de Galaten vermaand niet opgeblazen te zijn, omdat de gedachte, als konden zij de wet onderhouden, de hoogmoed van het vlees voedde, en zij met nijd en bitterheid tegen elkaar vervuld waren. Hij gaat nu vermanend voort: *"Broeders, zelfs als iemand door een overtreding overvallen wordt, brengt u die geestelijk bent zo iemand terecht in een geest van zachtmoedigheid, ziende op uzelf, opdat ook u niet in verzoeking komt"* (vs. 1). Wat een ernstig en behartigenswaardig woord! Paulus onderwijst ons in de eerste plaats, hoe wij hen moeten behandelen, die uit gebrek aan waakzaamheid en afhankelijkheid van God door enige misdaad overvallen zijn, - wij moeten hen in een geest van zachtmoedigheid trachten terecht te brengen. Ten tweede zegt hij ons, wie geschikt is, om de zulke mensen te helpen. In zeker opzicht we allemaal daartoe verplicht; maar de Heilige Geest verlangt het vooral van diegenen, die Hij *"geestelijk"* noemt. Iemand, die uit God geboren is, is daarom nog niet, geestelijk. Men kan door de Geest leven en toch niet geestelijk zijn. Die geestelijk is, leeft niet alleen, maar wandelt ook door de Geest. Hij heeft even zo goed zijn zwakheden en gebreken als anderen; maar hij heeft door de genade geleerd Zichzelf te oordelen en te verloochenen, en zijn afwijkingen van God eenvoudig en oprecht voor Hem te belijden. En ten gevolge van dit oordelen van zichzelf zal hij een veel grotere zachtmoedigheid bij het behandelen van de zonden van anderen openbaren, Velen hebben de gave iemand juist te beoordelen; maar zij beschouwen een toestand zeer spoedig als hopeloos, en denken ligt, dat de schuldige geen christen kan zijn. Zij echter, die geestelijk zijn, kennen de verdorvenheid

van het vlees en de genade Gods; zij zijn in staat op de goedertierenheid van God te rekenen; en daarom zijn zij de juiste personen om zo iemand weer op te heffen. In gevallen, waar een genadige behandeling vereist wordt, zijn alleen de "geestelijken" geschikt, en niet hen, die al dikwijls gestruikeld zijn. Wij zouden het tegendeel denken; maar de apostel zegt ons hier, dat zij het zijn, die nauwgezet wandelen, die voor vallen bewaard blijven, omdat zij zich aan de genade Gods weten toe te vertrouwen. Zij zijn daartoe geschikt, omdat dezelfde macht, die hen voor vallen bewaart, hun ook de genade van God heeft leren kennen en hen in staat stelt die genade voor anderen te gebruiken. Daarom worden zij vermaand de schuldigen in een geest van zachtmoedigheid terecht te brengen; "*ziende op uzelf,*" voegt de apostel hierbij, "*opdat ook u niet in verzoeking komt!*" Het vermanen van anderen moet gepaard gaan met het gevoel van onze eigen zwakheid; en hoe geestelijker wij zijn, des te dieper zal dit gevoel bij ons aanwezig zijn, en des te geschikter zullen wij zijn om anderen met zachtmoedigheid te behandelen.

De apostel vermaant nu verder: "*Draagt elkaars lasten, en zo zult u de wet van Christus vervullen*" (vs. 2). Indien men een wet verlangde, hier is er een, - de wet van Christus, dat is de regel van zijn leven hier beneden. Hij was altijd voor anderen werkzaam. Hij deed in geen enkele handeling tijdens zijn leven zijn eigen wil. Hij offerde in alles zichzelf op, en stelde zich altijd ten dienste van anderen. Hij was heilig, gehoorzaam en getrouw in liefde. Wat een heerlijk voorrecht Hem hierin te mogen navolgen! Voorzeker de vele moeilijkheden, bezwaren en verzoeking, de velerlei zwakheden, waaronder de kinderen van God gebukt gaan, geven ons genoeg gelegenheid ons medelijden voor de heiligen aan de dag te leggen. Anderen te troosten, te helpen en de lasten waaronder een broeder zucht op zich te nemen, dat is de wet van Christus vervullen. Als wij in al de behoeften en moeilijkheden van de heiligen een waar medegevoel tonen, als wij de schuldigen broeder in een geest van zachtmoedigheid opheffen en tot God terugvoeren,

dan wandelen wij in de geest van Christus en vervullen de wet van zijn gemoed.

"*Want als iemand meent iets te zijn, terwijl hij niets is, dan misleidt hij zichzelf*" (vs. 3). Indien de Heilige Geest de wet niet gebruikt om het geweten van de mens wakker te schudden, dan voedt zij de hoogmoed van de mens, en laat hem denken, dat hij iets is. Dit is echter een vreselijk zelfbedrog; want de mens is in werkelijkheid niets. "*Maar laat ieder zijn eigen werk beproeven, en dan zal hij alleen wat hemzelf betreft zijn roem hebben en niet wat de ander betreft*" (vs. 4). De Joodse leraars kwamen in het arbeidsveld van de apostel, in plaats van tot de heidenen te gaan en hen het evangelie te prediken. Wanneer zij dan sommigen tot hun leer hadden overgehaald, beroemden zij zich; maar, dat was een roem van zelfbedrog. Want in plaats van voor de Heer te arbeiden en te lijden, beroemden zij zich op het werk van anderen, en niet op dat van Christus.

De twee grote beginselen voor de christelijke wandel worden ons hier voorgesteld; - de handelende liefde, die de lasten van anderen draagt, en de persoonlijke verantwoordelijkheid; - "*want ieder zal zijn eigen pak dragen*" (vs. 5). Een iegelijk moet voor zichzelf voor God rekenschap geven. Wel zegt de Heer: "*wie gelooft, komt niet in het oordeel;*" maar er staat ook geschreven: "*wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus.*" Iedereen, of hij nu een heilige of een zondaar is, moet voor de rechterstoel verschijnen; - de laatste tot eeuwige verdoemenis, de eerste om hem de genade van God volkomen te laten begrijpen. Zodra wij in Christus geloven heeft onze verantwoordelijkheid als mens opgehouden en komen wij onder een nieuwe verantwoordelijkheid, om namelijk voor Christus te leven en ons aan Hem te onderwerpen. Wij behoren niet meer onszelf toe, maar aan Hem, die voor ons gestorven en opgestaan is.

De apostel komt nu tot een andere zaak, die de Galaten schijnen vergeten te hebben. "*En laat hij die in het woord wordt onderwezen, hem die onderwijst van alle goede dingen meedelen*" (vs. 6). Hoe weinig wordt door de christenen aan

deze vermaning gedacht! Hoe velen vergeten hun verplichtingen tegenover hen, die ons met hun gaven dienen en door hun onderwijzing stichten! Wat een ondankbaarheid! De Heer verwekt hen, die ons met hun geestelijke gaven dienen, en velen zijn te onverschillig of te hebzuchtig, om hun van hun tijdelijke goederen mede te delen. Zij stellen heel weinig belang in het werk van de Heer en in het heil van hun ziel. En wat is de oorzaak hiervan? Hun hart klopt niet warm voor de Heer en voor zijn dienaars; zij stellen meer prijs op hun geld en goed dan op de bekering en opbouw van de gelovige. En wat zal het einde zijn? O, mocht de Heer ons allen de ernstige woorden van de apostel op het hart binden: *"Dwaalt niet, God laat zich niet bespotten. Want wat een mens zaait, dat zal hij ook oogsten. Want wie voor zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten; maar wie voor de Geest zaait, zal uit de Geest eeuwig leven oogsten"* (vs. 7,8). Ja, God laat zich niet bespotten, Wanneer men zijn zegeningen veracht, wanneer men aan zijn vermaningen geen gehoor geeft, dan zal men eenmaal oogsten, wat men gezaaid heeft. De dag van de Heer zal het openbaren of men voor het vlees of voor de geest gezaaid heeft.

Maar, zou men kunnen vragen, hoe kan hier gezegd worden, dat die voor de geest zaait, uit de geest het eeuwige leven zal maaien, want allen, die geloven bezitten toch het eeuwige leven? Zowel het één als het ander is waar. Als God ons tot een heilige wandel vermaant, dan toont Hij, dat het eeuwige leven de kroon en het einde van die wandel is. Hoe zeker de behoudenis ook zijn mag, zij stelt nooit de heilige wandel ter zijde. Wie in Christus gelooft, ontvangt het eeuwige leven. En wat is het gevolg? Hij zaait voor de geest en maait het eeuwige leven. In Johannes 4:36 wordt van het leven gesproken, dat wij hier op aarde bezitten; hier van het leven, dat wij in de heerlijkheid zullen hebben. Ik ontvang als een gelovige in Christus het eeuwige leven, en ik vind het in de hemel, nadat ik hier de weg Gods bewandeld heb. Daarom: *"laten wij niet moedeloos worden in goeddoen; want te*

*gelegener tijd zullen wij oogsten, als wij niet verslappen "* (vs. 9).

Hoe makkelijk wordt men traag in het goed doen! Menigeen begint zijn loopbaan voortreffelijk; maar na enigen tijd merkt hij, dat zijn goedheid door velen misbruikt werd en wordt hij wantrouwig. Hij neemt zich voor zich niet meer te laten bedriegen en trekt zich terug. Dit is echter geen goede toestand. Of mag de zelfzucht van anderen een reden voor ons zijn om ook zelfzuchtig te wezen? Natuurlijk niet. Indien iemand met de genade Gods vervuld is, zal hij niet zo spoedig verslappen, maar integendeel de beste weg om goed te doen inslaan. Een christen moet voorzichtig en tevens grootmoedig zijn. Hij is niet geroepen alles te geven, wat anderen eisen, maar wel om te onderzoeken waar hij het meeste nut kan doen, steeds bij alles bedenkende, dat het "zaliger is te geven dan te ontvangen." En de oogst? O, die is zeker, en wacht ons in de heerlijkheid! Wel ontmoeten wij soms hier reeds veel liefelijks en schoons; maar in de meeste gevallen moeten wij veel smartelijks ervaren. In de heerlijkheid echter zullen wij ons loon ontvangen. Wij lenen en geven de Heer; en met Hem wordt niemand teleurgesteld. "*Laten wij dus, wanneer wij gelegenheid hebben, goeddoen aan allen, maar het meest aan de huisgenoten van het geloof*" (vs. 10).

Het is zeer opmerkelijk, dat de apostel hier eensklaps zijn vermaningen afbreekt met de woorden: "*Ziet, wat een lange brief ik u geschreven heb met mijn eigen hand!*" (vs. 11). Normaal schreef hij zijn brieven niet zelf, maar dicteerde ze aan iemand anders, (b.v. de brief aan de Romeinen aan Tertius) en voegde er dan aan het slot met eigen hand zijn groet of zegenwens bij, om iedere twijfel aan de echtheid van zijn brief weg te nemen (zie 1 Kor. 16:21; 2 Thess. 3:17). Dit bewijst wat voor gewicht hij aan zijn brieven hechtte en dat hij ze niet als gewone brieven beschouwde, maar als brieven, die gezag hadden en daarom zo'n maatregel vereisten. De brief aan de Galaten had hij echter geheel met eigen hand geschreven. Waarschijnlijk heeft hem dit veel moeite gekost; maar hij was zo

bezorgd, dat zij de waarheid zouden verloochenen, dat hij moeite noch tijd ontzag. Hij moest hen schrijven. Wat een belangstelling voor de heiligen in Galatië en wat een zorg en liefde van God voor de zijnen!

In de nu volgende verzen vat de apostel in korte woorden de gehele inhoud van zijn brief tezamen. "*Allen die zich naar het vlees mooi willen voordoen, die dwingen u zich te laten besnijden, alleen om niet vervolgd te worden om het kruis van Christus*" (vs. 12). De wettische gezindheid verenigt zich altijd met de wereld, zij bemint haar gemak en haar loon, zij willen zich mooi voordoen voor het vlees, om daardoor het lijden voor Christus te ontgaan. De wereld haat het kruis, daar het de dood en de verlorenheid van de mens predikt; zij wil een godsdienst hebben, die haar niet helemaal als dood en verloren beschouwt. Het vleselijk gezinde hart wil niet graag lijden en de goede naam in de wereld verliezen en daarom neemt het zulke beginselen aan, waardoor het de smaad van het kruis ontgaat en aanzien in de wereld behoudt.

Deze ijveraars nu voor de besnijdenis hielden zelf de wet niet, maar zochten hun roem in het verkrijgen van een proseliet. "*Want ook zij die zich hebben laten besnijden, houden de wet niet; maar zij willen dat u zich laat besnijden, opdat zij in uw vlees roemen*" (vs. 13). Ditzelfde gebeurt vandaag de dag, de godsdienstige wereld verloochent de waarheid, Christus en zijn dienst. Als u niet haar partij kiest en haar afgoden verwerpt, dan wordt u met verwijten en valse beschuldigingen, spot en hoon overladen. Onderwerpt u zichzelf echter aan haar vormen en instellingen, dan mag u ongestraft de vreselijkste dwalingen verkondigen.

Ziedaar de treurige toestand der Joodse leraars. En de apostel? O, hij was geheel anders gezind. "*Maar ik wil volstrekt niet roemen dan alleen in het kruis van onze Heer Jezus Christus, door Wie voor mij de wereld gekruisigd is en ik voor de wereld*" (vs. 14). Het kruis van Christus toont ons, wie de mens en wie God is, wat zonde en vijandschap en wat heiligheid en liefde is. De blik van de apostel was onafgebroken

gericht op dit kruis. Een ander had het werk volbracht, en dat met de overgave van zijn leven onder onnoemelijke smarten; en daarom kon hij het gevoel van zijn hart de vrije loop laten zonder zich te verheffen. Indien wij het kruis van Christus aanschouwen, dan zijn wij van alle roem ontbloot. In dit kruis wilde Paulus roemen. Hij was gelukkig door dat kruis voor de wereld gestorven te zijn. Hetzelfde kruis van Christus, hetwelk mijn behoud, mijn bevrijding van de wet en het vlees is, verklaart mij, dat ik in geen verbinding meer tot de wereld sta, behalve dat ik als een vreemdeling, als een getuige van Christus door haar wandelen moet. Christus zelf had geen deel met de wereld; zijn verschijning in en zijn verlaten van de wereld bracht wel voor een ogenblik de stroom in beweging, maar spoedig, was Hij vergeten, en miste men hem niet meer. Het voorrecht en de verantwoordelijkheid van de christen is gezind te zijn en te wandelen, zoals Hij gezind was en wandelde. Zoals Christus nooit zijn eigen voordeel zocht, altijd goed deed en daarin de wil van zijn Vader volbracht, zoals Hij altijd naar beweegredenen handelde, die niet van de wereld maar van boven waren, zoals Hij zich nooit verenigde met de menselijke plannen om de mens te verbeteren, maar steeds liet zien, dat de wereld een vijandig aan God was, en dat het alleen de liefde van God was, die Hem gezonden had om haar te behouden, - zo moet ook de christen handelen. Door het kruis van Christus is hij voor de wereld gekruisigd en heeft hij zijn plaats buiten de legerplaats. Maar ook de wereld is voor hem gekruisigd. Hij ziet wat een ontzaggelijke schuld op haar ligt, hoe geheel onbekend zij met de Vader is, niettegenstaande de komst van zijn Zoon en daarom kan er geen gemeenschap tussen hem en de wereld zijn. Ach, hoe weinig verwezenlijken de kinderen van God hun echte christelijk standpunt! Men predikt dat door het bloed van Christus vrede gemaakt is, maar men denkt weinig aan de zedelijke macht van het kruis en aan de vernietiging en veroordeling van de wet, het vlees en de wereld. En de treurige gevolgen zijn, dat veel christenen met een goed geweten over het kruis spreken en toch tegelijkertijd

vasthouden aan dat wat God al geoordeeld en voor altijd weggedaan heeft.

Wij vinden echter in Christus meer dan het voor de wereld, gekruisigd te zijn. *“Want noch besnijdenis is iets, noch onbesneden zijn, maar een nieuwe schepping”* (vs. 15). Als wij aan Christus denken, dan weten wij wat onze nieuwe natuur is. Wij zien Hem, opgestaan uit de doden en in de heerlijkheid als de vreugde en het vermaak van God. En wij hebben reeds de Heilige Geest als de eersteling van deze heerlijkheid ontvangen, voordat de zegening daarvan geopenbaard is. Wij bezitten de nieuwe schepping in Christus. *“Wie de Zoon heeft, heeft het leven.”*

*“En allen die naar deze regel zullen wandelen, vrede en barmhartigheid zij over hen en over het Israël van God”* (vs. 16). In deze woorden verenigt de apostel de gelovigen uit de heidenen met die uit Israël. In de eerste plaats wenst hij vrede en barmhartigheid aan degenen, die volgens de regels van de nieuwe schepping wandelen; en onder hen verstaat hij voornamelijk de gelovigen uit de heidenen. In de tweede plaats wenst hij dit aan het Israël Gods; waaronder hij het ware Israël verstaat, niet hen die naar het vlees, maar die naar het hart besneden waren, die hun eigen werken verwierpen en in het kruis roemden.

En nu aan het einde van zijn brief gekomen zijnde, geeft hij nog één bewijs van zijn vurige liefde voor Christus, welk bewijs te gelykertijd een strenge bestraffing was voor die zelfzuchtige mensen, die in hun eigen vlees roemden en een schoon gelaat vertoonden. *“Overigens, laat niemand mij lastig vallen, want ik draag de merktekens van Jezus in mijn lichaam”* Zoals men vroeger een slaaf de naam van zijn meester in het vlees brandde, zo droeg ook hij in zijn lichaam de littekens van de Heer Jezus. Men had hem gezeseld en in de gevangenis gezet en de daardoor ontvangen wonden toonden duidelijk wie zijn meester was. Daarom zou men dan ook niet langer zijn recht een dienaar van Christus te zijn betwijfelen. Wat een roerende verdediging! De gedachte was voor hem



onverdraaglijk, dat zijn overgave aan de Heer, die hij zo vurig beminde, in twijfel werd getrokken. Met zijn hele hart, met zijn hele ziel was hij aan Christus verbonden, en al zijn krachten gebruikte hij in zijn dienst. Deze liefde tot Christus stelde hem dan ook in staat, om de Galaten, ondanks de verkeerde toestand, waarin zij waren, als het eigendom van Christus te beschouwen. Hoewel het voor hem onmogelijk was genegenheid te tonen in hartelijke groeten, omdat zij hun eer in het vlees zochten en de heerlijkheid van het kruis wegnamen. Hij bidt echter niet, dat de donder en bliksem van de wet hen mochten treffen, maar dat de genade van onze Heer Jezus Christus met hun geest mocht zijn. Voorwaar een heerlijke openbaring van de geest van Christus! Geve de Heer ons, naar de rijkdom van zijn genade in Christus, een zelfde gezindheid!